اولین و یگانه روزنامه تخصصی معدن و صنایع معدنی ایران

روزگار معدن

www.Madandaily.com

چهارشنبه • ۷ دی ۱۴۰۱ • ۴ جمادی‌الثانی ۱۴۴۴ • ۲۸ دسامبر ۲۰۲۲ • سال پنجم • شماره ۹۹۰ • ۸صفحه • قیمت ۳۰۰۰ تومان

تاثیر قطعی گاز واحدهای آهن‌اسفنجی بر تولید فولاد

مدیر کارخانه احیاء مستقیم فولاد غدیر ایرانیان با ابراز گلایه از قطعی گاز صنایع طی ماه جاری بر تاثیرات منفی آن بر تولید فولاد کشور و آینده مبهم آن خبر داد. محمدرضا پاکسیما ضمن بیان اینکه آهن‌اسفنجی به عنوان یک کالای استراتژیک مواد اولیه کوره‌های تولید فولاد محسوب می‌شود، قطعی گاز این واحدها را موجب آسیب‌های جبران‌ناپذیری...

۴

مدیرعامل شرکت فولاد هرمزگان مطرح کرد

کاهش مصرف انرژی در فولاد هرمزگان با اجرای پروژه‌های بهبود

همین صفحه

چشم امید معدن به بودجه ۱۴۰۲

برخی معادن از پرداخت حقوق دولتی معاف شوند

۳

دولت دست از نگاه درآمدزایی بردارد

۴

سرمقاله

اخذ مالیات عادلانه باشد

۲

یادداشت

تصمیم‌گیری سلیقه‌ای آفت رشد معدن

۴

تیترهای روز

غفلت از توسعه زیرساخت‌های معدن

محیط‌زیست و منابع طبیعی مهم‌تر است یا معدنکاری و بهره‌برداری از ذخایر خدادادی کشور؟ انتخاب بسیار دشوار است. از یک‌سو، محیط‌زیست امانتی است که باید به‌دست آیندگان سپرده شود و منابع‌طبیعی موهبتی تجدیدناپذیر است. از سوی دیگر، معدنکاری یکی از غنی‌ترین بخش‌هایی است که می‌تواند چرخ اقتصاد کشور را به‌گردش درآورد و آسیب‌های مصیبت تحریم را کاهش دهد. آیا می‌توان راه بینابینی یافت که نه سیخ بسوزد و نه کباب؛ راهکاری که نه سرمایه‌های تجدیدناپذیر کشور را ویران کند و به باد دهد و نه ما را در مسیر توسعه عقب‌تر و عقب‌تر نگه دارد؟ در این گزارش درباره «اهمیت جاده و زیرساخت‌های موردنیاز معدن» است و در این زمینه، نظر کاظم بروسمند...

۷

دست نیاز چین به سوی بازار فرونیوبیوم

فرونیوبیوم، آلیاژی از آهن و نیوبیوم است که در ساخت فولادهای آلیاژی که نیاز به استحکام بالا و مقاومت به خزش، خوردگی و تنش بالایی دارند، مورد استفاده قرار می‌گیرد. بزرگ‌ترین تولیدکنندگان این محصول که اصلی‌ترین بازیگران بازار تجاری آن نیز هستند، برزیل و پس از آن کانادا است. نکته قابل توجه در مورد این محصول، تجارت مجدد آن توسط کشورهایی چون استرالیا و سنگاپور است. البته ذکر این نکته حائز اهمیت است که تقاضای داخلی این دو کشور برای فرونیوبیوم نیز قابل توجه به شمار می‌آید. بزرگ‌ترین مقاصد صادراتی این محصول امریکا و چین هستند؛ چراکه این آلیاژ در صنایع حساس کاربرد دارد و چین و امریکا، دو ابرقدرت در زمینه فناوری و تکنولوژی...

۵

چالش‌ها و فرصت‌های بخش معدن

صادرات محصولات معدنی ایران طی هشت ماهه ابتدایی امسال به رقمی نزدیک به هشت میلیارد دلار رسیده است و در واقع معدن بخش تحریم ناپذیر اقتصاد ایران است که باید از ظرفیت‌های خفته آن حداکثر بهره را برد. بر اساس آمار وزارت صنعت، معدن و تجارت، صادرات حوزه معدن و صنایع معدنی کشور از ابتدای امسال تا پایان آبان ماه به بیش از ۳۰ میلیون و ۳۰۰ هزار تن و به ارزش هفت میلیارد و ۸۶۰ میلیون دلار رسیده است. عراق، چین، اندونزی، تایلند، ترکیه، عمان، امارات...

۲

اختلافات ارزی چه برسر بورس می‌آورد؟

بسیاری از سرمایه‌گذاران بعد از التهاب بازار دلار و طلا و... نسبت به وضعیت بازار سهام بسیار کنجکاو هستند که چقدر رشد خواهد داشت و آیا با دلار ۴۰ هزار تومان سرمایه‌گذاری در بورس با شاخص بالای یک میلیون و ۵۰۰ هزار واحد ریسک وجود دارد. مهدی سوری، کارشناس بازار سرمایه به این سوالات اینگونه پاسخ داد که با توجه به اینکه نرخ دلار نیمایی فاصله زیادی با نرخ دلار آزاد پیدا کرده پیش‌بینی می‌شود با نرخ دلار ۲۷ هزار تومانی سقف شاخص کل یک میلیون و ۶۷۰ هزار واحد ...

۸

مدیرعامل شرکت فولاد هرمزگان مطرح کرد

کاهش مصرف انرژی در فولاد هرمزگان با اجرای پروژه‌های بهبود

مدیرعامل شرکت فولاد هرمزگان گفت: فولاد هرمزگان در سال‌های اخیر با توجه به محدودیت‌های تأمین انرژی جهت اجرای پروژه‌های بهبود اقدام کرده و توانسته مصارف انرژی خود را در واحدهای تولیدی کاهش دهد. عطاالله معروفخانی در گفت‌وگو با خبرنگار روابط عمومی در خصوص وضعیت مصرف انرژی در شرکت فولاد هرمزگان بیان کرد: فرایند تولید فولاد بر پایه مصرف انرژی تمرکز دارد و گاز طبیعی و برق، حامل‌های انرژی اصلی مورد استفاده در این صنعت به شمار می‌روند. ازآنجاکه صنعت فولاد جزو صنایع انرژی‌بر محسوب می‌شود، هرگونه افزایش بهره‌وری و بهینه‌سازی در مصرف انرژی باعث کاهش قیمت تمام‌شده محصول و افزایش قدرت رقابت‌پذیری می‌شود. وی ادامه داد: افزایش روزافزون مصرف انرژی به‌موازات کم شدن میزان تولید آن باعث ایجاد ناترازی و ناهم‌خوانی در تولید و مصرف انرژی و اعمال محدودیت‌های شدید برق و گاز بر صنایع به‌ویژه صنایع فولادی شده است. مدیرعامل شرکت فولاد هرمزگان با اشاره به محدودیت‌های انرژی اعمال‌شده بر این شرکت در سال‌های اخیر، خاطرنشان کرد: اعمال محدودیت‌ها بر شرکت باعث تحمیل توقفات زیاد و به‌تبع آن خسارت‌های مالی هنگفت به شرکت شده است. گفتنی است در صنایع دارای سیستم احیای مستقیم به روش میدرکس، امکان استفاده از سوخت جایگزین در پروسه تولید وجود ندارد.

پیشنهادهایی برای بهبود تأمین انرژی

معروفخانی تصریح کرد: جهت برون‌رفت از چالش‌های انرژی و توسعه پایدار صنعت فولاد مواردی پیشنهاد می‌شود، از جمله اصلاح مدل اقتصادی سرمایه‌گذاری در صنایع مادر در خصوص سرمایه‌گذاری در صنایع زیرساختی و بازگشت سرمایه مشابه با سایر صنایع و جذاب شدن سرمایه‌گذاری در صنایع انرژی، احداث یا ارتقای نیروگاه‌های اختصاصی، مدیریت بهتر مصرف برق و گاز در کشور و کاهش محدودیت‌های صنایع مادر، استفاده از انرژی‌های تجدیدپذیر از قبیل انرژی خورشیدی برای تأمین بخشی از انرژی موردنیاز، ایجاد تفاوت معنادار در هزینه انرژی برای واحدهای صنعتی ارزش‌آفرین با سایر صنایع در راستای کاهش هزینه‌های تولید، توجه و تأکید بیشتر بر بهینه‌سازی و بهره‌وری انرژی در سطح کشور به‌ویژه صنایع پرمصرف، اصلاح الگوی مصرف انرژی در مصرف‌کنندگان سوخت خانگی و نوسازی تجهیزات.

اخذ گواهینامه‌های استاندارد برای مصارف انرژی

مدیرعامل شرکت فولاد هرمزگان با بیان اینکه این شرکت از سال ۱۳۹۳ با تدوین خط‌مشی انرژی و تدوین کمیته انرژی، اقدام به استقرار سیستم‌مدیریت انرژی براساس استاندارد ISO ۵۰۰۰۱ کرده است، عنوان کرد: در سال ۱۳۹۴ موفق به اخذ گواهینامه ISO ۵۰۰۰۱:۲۰۱۱ از شرکت TUV INTRCERT شدیم و در سال ۱۳۹۶ این استاندارد را از شرکت SGS اخذ کردیم. همچنین شرکت فولاد هرمزگان در سال ۱۳۹۸ در راستای تحقق اهداف استراتژیک «بهینه‌سازی مصارف عمده» و تعهد به بهبود مستمر عملکرد انرژی، اقدام به ارتقای سیستم موجود و اخذ استاندارد ISO ۵۰۰۰۱:۲۰۱۸ کرده است. معروفخانی با اشاره به اقدامات صورت‌گرفته فولاد هرمزگان، اظهار کرد: یکی از این اقدامات اندازه‌گیری مصارف انرژی شرکت و ارزیابی مصارف انرژی با معیارهای استاندارد ملی آهن و فولاد (شماره ۹۶۵۳) بوده است. نکته قابل‌توجه در این خصوص آن است که فولاد هرمزگان از سال ۱۳۹۳ تحت بازرسی سازمان ملی استاندارد ایران قرار دارد و هر سال موفق به اخذ گواهینامه انطباق با علائم استاندارد شده است. در حال حاضر مصارف انرژی سال ۱۴۰۰ شرکت فولاد هرمزگان تحت بازرسی استاندارد قرار دارد. دیگر نکته مهم در این زمینه، بهبود مستمر سیستم‌های اندازه‌گیری و اجرای سطح ۲ اتوماسیون در شرکت فولاد هرمزگان جهت اندازه‌گیری، ثبت دقیق و کنترل بیشتر مصارف انرژی و آب است. وی در خصوص دیگر اقدام فولاد هرمزگان گفت: پیش‌بینی مصارف انرژی سال آتی و هدف‌گذاری مصارف انرژی در دستور کار قرار گرفته است.

حمایت از بهره‌وری مصرف انرژی

مدیرعامل شرکت فولاد هرمزگان با بیان اینکه از هر اقدامی برای بهره‌وری و کاهش مصرف انرژی در سازمان و واحدهای تولید حمایت می‌کنیم و چندین اقدام را در این خصوص صورت دادیم، گفت: همواره از تیم مدیریت انرژی حمایت می‌کنیم و به نماینده مدیریت انرژی تفویض اختیار داده‌ایم. همچنین مدیریت مصرف انرژی را در طرح‌های فولاد هرمزگان در اولویت قرار داده‌ایم. ضمن اینکه حوزه خرید را ملزم به تأمین مواد اولیه از منابع با بهترین راندمان در مصرف انرژی کرده‌ایم. معروفخانی افزود: اهتمام به تأمین و جایگزینی تجهیزات، قطعات یدکی و خدمات پربازده انرژی و نیز تشکیل کارگروه ویژه با حضور وزارت نیرو در راستای تأمین انرژی پایدار سازمان از طریق سرمایه‌گذاری در تولید برق از دیگر اقدامات فولاد هرمزگان بوده است. در همین حال برای اولین بار سیستم فیلتر ویژه کاهش آلودگی و بهبود کیفیت فیزیکی گاز طبیعی در ایران را راه‌اندازی کردیم. همچنین به‌طور مستمر آگاهی کارکنان را از بهره‌وری مصرف انرژی افزایش می‌دهیم و آموزش و ترغیب آنان را در بحث مدیریت مصرف انرژی در دستور کار قرار داده‌ایم.

وی اضافه کرد: در شهریورماه امسال نیز جلسه بازنگری و بررسی سیستم مدیریت انرژی را برگزار کردیم. در ادامه نیز پروژه‌های کاهش مصرف انرژی مانند نصب لنس سایدوال و بهینه کردن ایستگاه گاز و چندین پروژه دیگر را تعریف و از اجرای آن‌ها حمایت کرده ایم.

اجرای پروژه‌های بهبود انرژی

مدیرعامل شرکت فولاد هرمزگان با بیان اینکه همواره پروژه‌های بهبود را دنبال می‌کنیم، به برخی از پروژه‌ها اشاره کرد و گفت: پروژه کاهش مصرف ویژه انرژی الکتریکی کوره‌های قوس با انجام پروژه‌هایی مانند افزایش مقدار تزریق اکسیژن به کوره‌ها، کاهش زمان POWER-ON کوره‌ها، افزایش ریت شارژ اسفنجی به کوره‌ها، بهبود کیفیت سرباره در واحد فولادسازی و... در سال‌جاری با موفقیت انجام شدند. همچنین تعمیرات سالیانه واحدهای بهره‌برداری در راستای کاهش توقفات اضطراری و تداوم تولید در سال‌های ۱۴۰۰ و ۱۴۰۱ صورت گرفت. در همین حال پروژه‌های اصلاحات در ریفرمرهای واحد احیا انجام و در کنار آن مواد اولیه با کیفیت بالا تهیه شد.

معروفخانی ادامه داد: پروژه کاهش مصرف انرژی حرارتی و الکتریکی در واحد احیا مستقیم با نصب مخازن HP و LP گاز نیتروژن در واحد تولید گازهای صنعتی، پروژه کاهش مصرف برق واحد تصفیه آب با اصلاح سیستم پیش‌تصفیه و کاهش مصرف برق واحد آهک‌سازی مجموعه اقداماتی بودند که باعث بهبود عملکرد انرژی شرکت در سال‌های ۱۴۰۰ و سال ۱۴۰۱ شدند.

چالش‌ها و فرصت‌های بخش معدن

گروه معدن

صادرات محصولات معدنی ایران طی هشت ماهه ابتدایی امسال به رقمی نزدیک به هشت میلیارد دلار رسیده است و در واقع معدن بخش تحریم‌ناپذیر اقتصاد ایران است که باید از ظرفیت‌های خفته آن حداکثر بهره را برد. بر اساس آمار وزارت صنعت، معدن و تجارت، صادرات حوزه معدن و صنایع معدنی کشور از ابتدای امسال تا پایان آبان ماه به بیش از ۳۰ میلیون و ۳۰۰ هزار تن و به ارزش هفت میلیارد و ۸۶۰ میلیون دلار رسیده است. عراق، چین، اندونزی، تایلند، ترکیه، عمان، امارات، ویتنام و غنا مهم‌ترین بازارهای صادراتی این حوزه طی مدت یاد شده بوده‌اند. البته لازم به ذکر است که این رقم در هم سنجی با مدت مشابه سال قبل از نظر وزنی یک درصد افزایش اما از نظر ارزشی ۵ درصد کاهش داشته است. در صدر جدول صادرات محصولات معدنی، زنجیره فولاد و محصولات فولادی مرتبط قرار دارد که ارزش صادراتی آن ۳ میلیارد و ۷۱۰ میلیون دلار بوده است. این رقم در مقایسه با هشت ماهه سال گذشته افت ۲۳ درصدی داشته است. مس و محصولات پایین دستی، با ۹۸۱ میلیون دلار، زنجیره آلومینیوم و محصولات، با ۷۸۱ میلیون دلار، سایر صنایع معدنی با ۶۶۸ میلیون دلار و زنجیره روی با حدود ۴۰۵ میلیون دلار صادرات، در رده‌های بعدی قرار گرفتند. صادرات گندله طی این مدت با جهش ۲۲۸ درصدی به رقم ۳۴۳ میلیون دلار رسیده که بیشترین رشد صادرات را در میان محصولات معدنی از آن خود کرده است و صادرات آهن اسفنجی و کنسانتره آهن نیز به ترتیب ۱۰۶ و ۵۶.۲ میلیون دلار بوده‌اند. به گفته امیر صباغ، مدیر اقتصادی و سرمایه‌گذاری ایمیدرو با روند فعلی احتمالا ارزش کل صادرات محصولات معدنی تا پایان امسال از ۱۲.۵ میلیارد دلار فراتر خواهد رفت و پس از پتروشیمی، معدن دومین حوزه ارزآور کشور خواهد بود. بنابراین گزارش، واردات این حوزه طی مدت یاد شده نیز با جهش ۳۲ درصدی از مرز سه میلیارد دلار ردشده است. شایان ذکر است که حوزه محصولات معدنی به علت تنوع‌پذیری و نیاز بازارهای بین‌المللی حتی از سوی کشورهای غربی تحریم‌ناپذیر است و به خوبی می‌تواند جایگزین صادرات نفت شود و به این ترتیب با کاهش وابستگی به فروش نفت خام در اقتصاد علاوه بر متنوع کردن سبد اقتصادی و صادرات کشور در راستای ارزآوری و رهایی از فشارهای اقتصادی ناشی از تحریم‌ها گام‌هایی با شتاب بیشتر برداشت.

ظرفیت‌های مغفول یک بخش ثروتمند

ایران از نظر معدنکاری در غرب آسیا در رتبه نخست و در قاره آسیا در جایگاه سوم ایستاده است و جایگاه جهانی ایران در این حوزه از مرتبه دوازدهم تا پانزدهم متغیر است. ۷ درصد ذخایر معدنی جهان در ایران جای دارد. غنای منابع و ذخایر عظیم معدنی، ایران را یکی از غنی‌ترین مناطق جهان از نظر توانایی تأمین مواد اولیه مورد نیاز صنعت کرده است. از سوی دیگر ایران با ذخایر اورانیوم، زغال سنگ و سنگ آهن هم جایگاه بالایی در فهرست جهانی معادن دارد. بر اساس آمار و تحقیقات ایران روی کمربند آهن، روی، سرب، مرمریت، مس و طلا قرار دارد و دست کم ۱۰۰ سال مواد معدنی برای تولید و استخراج دارد. اما با وجود همه این ذخایر بسیار غنی معدنی و ظرفیت رشد اقتصادی کشور به واسطه معادن، ایران تاکنون نتوانسته است برداشت مناسبی از ذخایر معدنی خود داشته باشد و سهم صادرات مواد معدنی در تولید ناخالص داخلی کشور بسیار اندک است. به گفته کارشناسان ایران از لحاظ ذخایر شناسایی شده که سابقه آن مربوط به نیم قرن گذشته است، در بین پانزده کشور شاخص جهان جای دارد و حدود ۶۰ میلیارد تن ذخیره معدنی که نزدیک به ۴۰ میلیارد تن آن قطعی و بقیه احتمالی است، شاخصی به عنوان یک کشور معدنی محسوب می‌شود.

رعایت استانداردهای جهانی فقط در ۱۱ معدن

با وجود ظرفیت خفته معادن کشور برای انباشت ثروت و کارآفرینی شوربختانه کمتر از این ثروت عظیم در جهت رشد و توسعه اقتصادی استفاده می‌شود و این در حالی است که ایران با ظرفیت‌های معدنی مغفول مانده فراوانی دارد. به عنوان مثال سال گذشته رئیس نظام مهندسی معدن کشور و قزوین، تقی نبئی در این خصوص گفته بود تنها ۱۱ معدن کشور از جمله سرچشمه، سونگون، گل گهر و چادرملو براساس استانداردهای جهانی فعالیت می‌کنند.

عدم توسعه صنایع معدنی و فرآوری محصولات خام معدنی، فقدان تجهیزات و ماشین آلات به روز و مدرن برای فعالسازی معادن سنتی و قدیمی با هدف ایجاد محصولات معدنی با ارزش افزوده از چالش‌های کنونی این حوزه به شمار می‌آیند. لازم است با فراوری مواد خام معدنی از خام فروشی این محصولات جلوگیری به عمل آید بازارهای جهانی حتی بازارهای کشورهای همسایه چندان مشتاق خام فروشی محصولات معدنی نیستند و از این رو حوزه معدن کشور باید تمرکز اصلی خود را بر فرآوری محصولات معدنی بگذارد تا علاوه بر ایجاد محصولات معدنی متنوع بتواند با افزایش بهای کالای صادره نهایی از طریق ارزش افزوده جایگاه خود در میان عرضه کنندگان محصولات معدنی در آسیا و جهان را تحکیم کند. افزون بر این نباید تنها به ظرفیت استخراج معادن فعال کنونی اکتفا کرد، زیرا بخش معدن به ویژه مس و حتی خاک‌های صنعتی مرغوب تنها تا ۱۰ سال دیگر ظرفیت استخراج دارند و باید دستگاه‌های متولی صدور مجوز، از جمله منابع طبیعی برای اکتشاف معادن جدید همکاری کنند.

با توجه به این مهم که ۳۰ درصد اقتصاد کشور بر اساس درآمدزایی معادن است، و با توجه به وجود ۶۸ نوع ذخیره معدنی در کشور به ارزش تقریبی ۷۰۰ میلیارد دلار می‌توان گفت معدن پس از نفت و پتروشیمی مهم‌ترین کانون تولید ثروت کشور است که می‌تواند در شرایط تحریم کنونی جایگزین استخراج و فروش نفت شود و به این ترتیب با کاهش مشکلات مربوط به صادرات نفت در شرایط تحریم هم چنان درها را به سمت ارزآوری و گشایش مالی و پولی برای کشور باز کرد.

چالش‌های پیش روی معدن

اما لازم به ذکر است که ۴۰ درصد معادن کشور جزء معادن کوچک مقیاس به شمار می‌آیند و با مشکلاتی از جمله عدم سرمایه‌گذاری و زیرساخت و فقدان دانش فنی و فن آوری و تجهیزات مدرن دست و پنجه نرم می‌کنند به صورت سنتی و کمتر فعالیت می‌کنند. الزام به تامین نیاز صنایع پایین دست به مواد اولیه تولید داخلی، مشروط ساختن صادرات مواد معدنی کمتر فرآوری شده (مواد خام معدنی) فلزی به اخذ مجوز صادرات و پیامدهای تحریم‌های ظالمانه غربی از جمله مشکلات بانکی و همچنین گشایش اعتبار، حمل و نقل، دسترسی به مواد اولیه و ملزومات و تجهیزات و نرخ سنگین عوارض مقرر بر صادرات مواد کمتر فرآوری شده و به عبارتی خام از دیگر مواردی است که تاثیر جدی بر عدم امکان توسعه صادرات در این بخش خواهند داشت. ضمن آنکه محدودیت‌های موثر بر روند تولید در بخش معدنی فلزی که مهم‌ترین آنها مشکل تامین برق طی ماه‌های اخیر بوده است مانع جدی در تداوم فعالیت خطوط تولید و به تبع آن تاثیر برایفای تعهدات عرضه داخلی و نیز تعهدات صادراتی به شمار می‌آید. این در حالی است که اوایل بهار امسال وزارت صنعت برای تنظیم بازار اعلام کرده است که از این پس صادرات مواد و محصولات معدن و صنایع معدنی شامل اخذ عوارض صادراتی ۲ تا ۲۲ درصدی خواهد شد که این تصمیم انتقاد بسیاری از فعالان حوزه معدن را برانگیخت. این مصوبه برای جلوگیری از افزایش قیمت‌ها و جلوگیری از خام‌فروشی برخی از مواد معدنی وضع شد اما در عمل برای صادرات موانع زیادی ایجاد می‌کند. در همین رابطه، سعید صمدی، رئیس کمیسیون معدن خانه اقتصاد ایران تاکید کرده بود که این تصمیم نتایج مناسبی برای صادرات مواد معدنی نخواهد داشت.

با توجه به چشم‌انداز اقتصاد کشور که یکی از مولفه‌های آن در شرایط کنونی، بسط و گسترش صادرات غیرنفتی کشور است به نظر می‌رسد بخش معادن کشور با توجه به ظرفیت عظیم خود باید به عنوان یک گزینه جدی در نظر گرفته شوند و برای توسعه معادن و فراوری محصولات معدنی و تسهیل صادرات این حوزه اهتمام لازم اندیشیده شود.

بررسی وضعیت تجارت خارجی کشور طی ۱۰ سال گذشته نشانگر لزوم توجه بیشتر به توسعه صادرات غیرنفتی و تاثیر آن بر رشد اقتصادی کشور است که از مولفه‌های کلیدی در تحرک بخشی به تولید (جهش تولید) به شمار می‌رود. طی این سال‌ها موضوع صادرات غیرنفتی به عنوان شاه کلید خروج کشور از خام‌فروشی بسیار حائز اهمیت بوده است به طوری که می‌توان افزایش صادرات غیرنفتی به خصوص صادرات به کشورهای همسایه را به عنوان یکی از راه‌های برون رفت از شرایط نامناسب اقتصادی متعاقب تحریم‌ها دانست. لازم به ذکر است بهای تمام شده محصولات صنایع معدنی در بازارهای صادراتی رقابت پذیری چندانی ندارند زیرا واردات مواد اولیه مورد نیاز مصرفی و ماشین آلات، تجهیزات و قطعات یدکی با ارز آزاد، موجب افزایش هزینه‌های تولید داخلی شده است و به علت تحریم‌ها بخش عمده‌ای از محموله‌های صادراتی با مبدأ ایران از طریق کشورهای ثالث و با تغییر اسناد صادراتی، به مقصد نهایی فرستاده می‌شود و در این صورت هزینه‌های حمل و نقل با اضافه شدن هزینه تخلیه کانتینرها و بار به کشتی دیگر (کراس استافینگ)، افزایش چشم گیری داشته است. افزون بر این متعاقبا در پی تحریم‌های ناعادلانه، بانک‌های خارجی مایل به همکاری برای تراکنش‌های مالی معاملات ایران نیستند که این مسئله صادر کنندگان را مجبور کرده به جای استفاده از اعتبار اسنادی خود، ناچار به فروش نقدی محصولات به صورت نقدی، با بهای صادراتی کم تر و در نهایت حاشیه سود پایین تر برای تولید کننده و صادر کننده شوند.

به همین منظور انتظار می‌رود برنامه‌های نوآورانه مالی و غیر مالی برای حل معضلات ناشی از تحریم‌ها در صادرات این حوزه متناسب با شرایط و نوع بحران‌های پیش رو تدوین شود و هم چنین برنامه‌های عملی برای احیای بازارهای از دست رفته طراحی شود و قوانین دست و پاگیر و زائد و سخت گیرانه در این حوزه حذف شود تا مسیر برای گسترش صادرات محصولات معدنی هموار شود.

نتیجه

بهره برداری مطلوب از ذخایر عظیم معدنی در کشور در شرایط کنونی و با توجه به تحریم نفت گزینه‌ای بسیار پر دستاورد خواهد بود که علاوه بر کاهش وابستگی به درآمدهای نفتی و ارزآوری گسترده برای کشور موجب رشد اشتغالزایی و کارآفرینی در داخل نیز می‌شود و لازمه بهره برداری از این ظرفیت خفته که سی درصد درآمد اقتصاد کشور را تشکیل می‌دهد استفاده از دانش فنی روز، تجهیزات مدرن، سرمایه‌گذاری و ایجاد زیر ساخت لازم خصوصا در معادن کوچک مقیاس است. از سوی دیگر با توجه به عدم همکاری بانک‌های خارجی در تعاملات بازرگانی بین المللی ایران لازم است تدابیر بانکی و پولی ضروری از طریق ایجاد بانک مشترک با کشورهای مقصد صادراتی اندیشیده شود تا روند صادرات محصولات معدنی تسهیل و هموار شود و قواعد دست و پاگیر و زائد و تعرفه‌های سنگین غیر ضروری در صادرات نیز حذف شوند.

باتوجه به لزوم استفاده از محصولات معدنی خصوصا فولاد در صنایع گوناگون و وجود منابع عظیم معدنی در کشور، ایران با روشن کردن چشم‌انداز صادرات محصولات معدنی و فولاد خود علاوه بر خلاصی از تنگناهای اقتصادی گوی سبقت را از ترکیه که رقیب جدی ایران در تولید فولاد است برباید.

اخذ مالیات عادلانه باشد

اکبر ساریخانی
فعال معدنی

مالیاتی که اداره مالیات اخذ می‌کند، به‌طور معمول مالیات بر درآمد و فروش معدن و مواد معدنی است که به‌طور مرتب محاسبه و اخذ می‌شود. به این منظور یک ضریبی از فروش را به‌عنوان سود حاصله در نظر می‌گیرند و بر آن مبنا مالیات عملکرد را که ۲۵ درصد سود حاصله است، به‌عنوان مالیات محاسبه و دریافت می‌کنند. این شیوه محاسبه مالیات چالش‌زا است. معادن در پهنه کشور و در مناطق جغرافیایی مختلف گسترده شده‌اند و شرایط و امکانات متفاوتی دارند، بر این اساس شرایط استخراج و هزینه‌های هریک منحصربه فرد است و با معدنی دیگر تفاوت دارد، اما ضرایبی که در نظر گرفته می‌شود، برای محاسبه سود حاصل از عملیات معدنکاری برای تمام معادن کمابیش یکسان است. در صورتی که هزینه‌ها بسیار متفاوت است. معادن روباز و زیرزمینی ویژگی‌ها و ضرورت‌ها و به‌تبع آن هزینه و مخارج متفاوتی دارند. اما وقتی پای محاسبه پیش کشیده می‌شود، در عمل بخش قابل توجهی از هزینه‌ها موردقبول اداره مالیات قرار نمی‌گیرد. به‌عبارت دیگر، توجه و تمرکزی که روی موضوع درآمد و فروش ماده معدنی می‌شود، درباره هزینه‌ها وجود ندارد و بیشتر آن را نادیده می‌گیرند و به این چالش‌ها دامن زده می‌شود و به این ترتیب است که همیشه مودیان مالیاتی و معدنکاران نسبت به نحوه محاسبه و شیوه مالیات‌ستانی معترض هستند. طبق قانون برخی فعالیت‌های معدنی -که موضوع تبصره ۲ الحاقی به ماده ۹۸ مالیات‌های مستقیم است - برای مدت ۵ سال مشمول ۱۰۰ درصد معافیت مالیاتی می‌شوند. این فعالیت‌ها عبارتند از: فعالیت در معادن سنگ سرب، روی، مس و کرومیت -که با روش‌های حرارتی یا شیمیایی پرعیار می‌شود یا در معادن سنگ‌آهن - که به روش‌های حرارتی، مغناطیسی یا شیمیایی فرآوری و پرعیار می‌شوند و همین‌طور فعالیت درباره کلیه مواد معدنی فلزی و غیرفلزی دیگر غیر از مواد نفتی، اما مسئولان اداره مالیات، به‌طور معمول معافیتی برای فعالان این حوزه در نظر نمی‌گیرند و براساس درآمد هر سال مالیات‌ها محاسبه و اخذ می‌شود. معدنداران همیشه به‌صورت فردی و موردی با ممیزان دارایی کشمکش‌هایی داشته و دارند، اما آنچه به‌جایی نمی‌رسد، فریاد است و به‌نظر نمی‌رسد وقعی به اعتراض‌ها گذاشته شود و توجهی را به خود جلب کند. توقع ما معدنکاران از دولت این است که در مرحله اول معافیت‌های مالیاتی طبق قانون اعمال شود و معادنی که می‌توانند از فرصت ۵ساله برای برخورداری از معافیت مالیاتی برخوردار باشند، بتوانند از این مزیتی که قانون برای‌شان در نظر گرفته، برخوردار شوند.

در مرحله بعد محاسبه و اخذ مالیات، ممیزان باید همان قدر که به‌میزان درآمد و سود سالانه یک معدن توجه می‌کنند، به‌همان اندازه هم هزینه‌های واقعی یک معدن را در نظر بگیرند و آن را در شرح هزینه‌ها لحاظ کنند. درآمد و هزینه هردو باید واقعی در نظر گرفته شود تا مالیاتی که به این ترتیب از سود حاصله اخذ می‌شود، عادلانه باشد.

افزایش محدودیت گازرسانی به صنایع و نیروگاه‌ها

معاون راهبری شبکه گاز کشور از افزایش میزان محدودیت گازرسانی به صنایع با ادامه روند صعودی مصرف گاز در بخش خانگی خبر داد.

به گزارش مهر، غلامرضا کوشکی گفت: با ورود جبهه جدید هوای سرد، میانگین مصرف روزانه گاز در هفته گذشته حدود ۵۵۰ میلیون مترمکعب بوده و چندی‌پیش به ۵۸۰ میلیون مترمکعب افزایش یافته است. وی افزود: آن طور که سازمان هواشناسی پیش‌بینی کرده، در روزهای دوشنبه و سه شنبه هفته آینده دمای هوا به حداقل میزان خود می‌رسد و پیش‌بینی می‌شود که مصرف گاز بخش خانگی نیز به بیش از ۷۰۰ میلیون مترمکعب برسد که منجر به افزایش محدودیت گازرسانی به صنایع و نیروگاه‌ها خواهد شد. این مقام مسئول اظهار کرد: درحال‌حاضر کارخانجات سیمان نسبت به تابستان ۷۰ درصد محدودیت دارند، صنایع پتروشیمی حدود ۳۵ درصد محدود شدند و برای صنایع فولاد نیز، حدود ۵۰ درصد محدودیت اعمال کرده‌ایم.

از برهم خوردن توازن در تولید تا مشکلات زیست‌محیطی

یک فعال فولادی گفت: در سال‌های اخیر در فصل زمستان به کارخانه‌های تولیدی به جای گاز، سهمیه مازوت تخصیص داده می‌شد اما این مسئله مشکلات زیست‌محیطی از جمله آلودگی هوا را به همراه خواهد داشت.

علی یاری در گفت‌وگو با فولادبان با اشاره به اعمال محدودیت و قطعی گاز برای صنایع فولاد و پتروشیمی، مطرح کرد: اگرچه کل مصرف گاز زنجیره فولاد فقط ۷ درصد مصرف کشور است اما با توجه به آغاز محدودیت گاز در فصل زمستان باید مراقب بود که زنجیره ارزش فولاد دچار مشکل نشود، چرا که محدودیت بدون کارشناسی، بدون برنامه‌ریزی صحیح و لحاظ کردن اطلاعات واقعی از همه صنایع، سبب آسیب جدی به تولید فولاد کشور می‌شود. وی گفت: ترکیب مصرف گاز در کشور به گونه‌ای است که حدود ۱۱ درصد خوراک پتروشیمی، ۹ درصد سوخت پتروشیمی، ۴۱ درصد مصارف خانگی و ۲۵ درصد صنایع، کل زنجیره فولاد را در برمی‌گیرد. با این حساب، قطع و محدودیت گازی فولادی‌ها می‌تواند یک چالش بزرگ برای اقتصاد صنعتی کشور محسوب شود. این فعال فولادی با بیان اینکه سوخت مازوت در سال‌های اخیر جایگزین گاز شده است، گفت: در صورتی که برای کارخانه‌های کوچک فولادسازی در ایام زمستان گاز تخصیص داده نشود، چون گازسوزند و کوره‌شان نمی‌تواند بدون گاز کار کند، مجبور به تعطیلی واحدهای خود هستند. بر همین اساس، شرکت‌های این حوزه ضرر و زیان زیادی را متحمل خواهند شد. البته این ضرر به تمام جامعه سرایت پیدا خواهد کرد و ادامه این روند، وضعیت را برای تمام زنجیره فولاد دشوار خواهد کرد.

یاری خاطرنشان کرد: اگرچه در سال‌های اخیر برای جبران این محدودیت‌ها، در فصل زمستان به کارخانه‌های تولیدی به جای گاز، سهمیه مازوت تخصیص داده می‌شد و معمولا بیشتر کارخانه‌های بزرگ مثل کارخانه‌های سیمان و فولاد که گازسوز هستند، این امکان را دارند در ایام زمستان با مشعل مازوت کار کنند اما این مسئله مشکلات زیست‌محیطی از جمله آلودگی هوا را در کلان‌شهرها را به همراه خواهد داشت.

دو شرط اصلی شرکت در مزایده معادن

معاون امور معادن و صنایع معدنی سازمان صنعت و معدن و تجارت استان تهران ضمن اشاره به اینکه رفع مشکلات معادن غیر فعال ازاولویت‌های سازمان صمت است، داشتن گواهی صلاحیت فنی و مالی را به عنوان دو شرط مهم و اصلی برای شرکت در مزایده‌ها عنوان کرد.

به گزارش ایسنا، علی عبدی ضمن یادآوری اینکه از سال ۱۳۹۳ سامانه کاداستر معدنی راه‌اندازی و رفته‌رفته به سامانه قابلیت‌های جدید افزوده شده است، اظهار کرد: کلیه معادن از روی سامانه کالک به سامانه کاداستر منتقل شده و پروانه‌های قدیمی تعویض و پروانه‌های تک‌برگی صادر شد. معاون امور معادن و صنایع معدنی سازمان صمت استان تهران ادامه داد: مشخصات کلیه محصولات معدنی، گواهی کشف و موارد دیگر بر روی سامانه در دسترس عموم قرار گرفته است. اقدامی که امسال به شکل ویژه انجام شد این بود که سامانه کاداستر بررسی و هر آنچه قابل واگذاری بود احصا شد و به طور کامل سیستم کاداستر همه موارد آن تعیین تکلیف شده است. به گفته وی، از دل محدوده‌ها ۵۰ نقطه احصا شده که شامل پروانه بهره‌وری و پروانه کشف بوده و همه در لیست مزایده قرار گرفته است. مزایده‌ها از سوم تا هشتم دی ماه است و مردم و علاقمندان می‌توانند اقدامات را انجام و از هشتم تا ۱۳ دی هم اسناد مربوطه را در سامانه تدارکات بارگذاری کنند تا در مزایده شرکت کنند. وی در خصوص شرط شرکت در مزایده تاکید کرد: داشتن گواهی صلاحیت فنی و مالی مهم‌ترین شرط شرکت در مزایده است. با برگزاری مزایده امسال، تمام معادن که فاقد بهره‌برداری هستند تعیین تکلیف می‌شوند تا دیگر واحد معدنی راکد نداشته باشیم. عبدی گفت: درحال‌حاضر حدود ۲۸۰ پروانه بهره‌برداری دارای بهره بردار داریم که حدود ۴۰ مورد آنها غیر فعال هستند؛ البته که همیشه واحد غیر فعال وجود دارد اما سعی کرده‌ایم مشکلات معادن غیرفعال را مرتفع کنیم تا به سوی فعالیت حرکت کنند.

روزگار معدن

صنایع معدنی

چهارشنبه ۳
● ۷ دی ۱۴۰۱
● ۴ جمادی‌الثانی ۱۴۴۴
● ۲۸ دسامبر ۲۰۲۲
● سال پنجم ● شماره ۹۹۰

«روزگار معدن» بررسی می کند:

برخی معادن از پرداخت حقوق دولتی معاف شوند

کتایون ملکی

تعیین حقوق دولتی در بودجه سالانه دولت، یکی از چالش‌های اصلی معدنکاران است که می تواند تقویم کاری آنها در طول یکسال پیش‌رو را تحت‌تاثیر قرار دهد. این اهمیت باعث می‌شود که دولت با نگاهی دقیق‌تر و کارشناسی‌تر به سراغ محاسبه این عدد رفته و از نگاه درآمدزایی پرهیز کند. به گزارش «روزگار معدن»، با نزدیک شدن به فصل بودجه فعالان بخش معدنی به نوعی نگران محاسبات دولت برای حقوق دولتی می شوند. این در حالی است که در روزهای اخیر نرخ ارز در بازار آزاد از مرز ۴۱ هزار تومان گذشته و همین موضوع می تواند هزینه‌های معدنکاری در کشور را افزایش دهد. نگاهی به میزان حقوق دولتی مصوب شده در سال‌های اخیر نشان می‌دهد، دولت سیر صعودی را در پیش گرفته تا به نوعی سطح درآمدهای خود از بخش معدن را افزایش دهد. شاید اصلی‌ترین انتقادی که به موضوع محاسبه حقوق دولتی وارد است نگاه درآمدی دولت به موضوع حقوق دولتی است در حالی که بخش عمده‌ای از این رقم باید به بخش معدن بازگردد و صرف توسعه این بخش شود.

باید ۱۵ درصد از حقوق دولتی به استان‌های محل استقرار معادن، ۱۲ درصد به منابع طبیعی، ۳درصد به نظام مهندسی برای تحقق اهداف تعیین شده در قانون مربوطه، ۶۵ درصد به وزارت صمت برای توسعه زمین‌شناسی و اکتشاف و اجرای بهینه تکالیف و ماموریت‌های توسعه بخش معدن و صنایع معدنی و ۵ درصد به صندوق بیمه فعالیت‌های معدنی باید اختصاص یابد.

اما نگاه درآمدی باعث شده تا این رقم‌ها چندان به بخش بازنگردد و دولت هم درپی افزایش درآمدهای خود هرساله رقم های نجومی تری را برای حقوق دولتی پیشنهاد بدهند که به گفته فعالان معدنی عمدتا این موضوع ناشی از نگاه غیرکارشناسی است.

براساس پیشنهاد دولت برای سال ۱۴۰۱، میزان حقوق دولتی ۴۰ هزار میلیارد تومان محاسبه شد که بخشی از آن به دلیل وصول معوقات حقوق دولتی معادن بزرگ از سال‌های قبل بود که دولت را به این واداشت که می‌توان درآمد بیشتری از این حوزه کسب کند در حالی که هزینه‌های معدنکاری نیز با افزایش همراه بود و از سویی دیگر سوددهی چندان رشدی نداشت.

همین موضوع باعث می‌شود تا برخی از معدنکاران فعالیت در این بخش را متوقف کرده که در نهایت آمار معادن غیرفعال افزایش پیدا می کند.

حال در سال‌جاری نیز نگرانی‌هایی برای افزایش نجومی حقوق دولتی در بین معدنی‌ها احساس می‌شود. این درحالی است که پیش‌بینی‌ها حاکی از آن است که قیمت مواد معدنی و فلزات در سال ۲۰۲۳ با کاهش همراه می‌شود و این موضوع می‌تواند بر درآمدزایی معادن تاثیر گذار خواهد بود.

گروه تحقیقاتی و مشاوره‌ای وود مکنزی در گزارشی جدید، ۱۰ پیش‌بینی برای سال ۲۰۲۳ ارائه کرده است. از جمله اینکه رشد تقاضای جهانی نفت بازخواهد گشت. جذب کربن، استفاده و ذخیره‌سازی به جریان اصلی تبدیل خواهد شد و کشورهای توسعه یافته از قانون کاهش تورم ایالات متحده پیروی خواهند کرد و سیاست‌های حمایتی خود را از انرژی‌های کم کربن افزایش خواهند داد.

نیک پیکنز، مدیر تحقیقات وودمک مس بیان کرد: کاهش تقاضا، عرضه قوی‌تر و احساسات ضعیف‌تر، نشان‌دهنده کاهش سالانه میانگین قیمت‌ها در صنایع فلزی و معادن در سال ۲۰۲۳ است. بخش ساخت‌وساز، یک حوزه کلیدی برای سنگ‌آهن، فولاد و فلزات اساسی، بر تقاضای جهانی تاثیرگذار خواهد بود و به ویژه بازار املاک و مستغلات چین کساد باقی خواهد ماند.

در همین حال، عرضه مس، آلومینیوم، سرب، روی، سنگ‌آهن، فولاد و سایر موارد، همگی نرخ رشد بالاتری نسبت به سال ۲۰۲۲ خواهند داشت. تولید مواد معدنی مورد نیاز باتری یعنی نیکل، کبالت و لیتیوم به دنبال رشد ۲رقمی در سال ۲۰۲۲، به پیش‌روی خود ادامه خواهد داد.

پیکنز اشاره می کند که پتانسیل صعودی در سمت تقاضا در سال آینده وجود دارد اما به طور کلی، فکر می‌کنیم که تمایل غالب در قیمت‌ها نزولی خواهد بود. فشارهای تورمی، نشانه‌هایی از کاهش را نشان می‌دهد و محدودیت‌های زنجیره تامین نیز همین‌طور بوده است. این مسئله می تواند بدان معنی باشد که رکود اقتصادی جهانی کمتر از حد انتظار است. پیش‌بینی اجماع برای میانگین قیمت مس در سال ۲۰۲۳، کمتر از سطح فعلی در حدود ۷ هزار و ۶۶۰ دلار در هر تن است که کمترین پیش‌بینی با تنها پنج هزار و ۴۳۰ دلار در هر تن و بالاترین پیش‌بینی هشت هزار و ۷۷۵ دلار در هر تن ارزیابی می‌شود. انتظار می‌رود در سال ۲۰۲۴، قیمت‌ها به طور متوسط به ۸ هزار دلار در هر تن برسد که نزولی‌ترین پیش‌بینی آن، کمتر از ۵ هزار دلار و بالاترین پیش‌بینی، ۱۰ هزار و ۷۵۰ دلار در هر تن است. درنتیجه این پیش بینی‌ها چندان نمی‌توان به رشد قیمت‌ها خوش‌بین بود که همین موضوع بر سوددهی معادن اثر گذار خواهد بود. از سویی دیگر در کنار وضعیت بازارها جهانی، معدنکاری با مشکل جدی در بحث قوانین و مقررات و تصمیمات خلق‌الساعه مواجه هستند که می‌توانند شرایط را برای معدنکاران سخت و دشوار کنند.

البته در این بین سیدرضا فاطمی‌امین وزیر صنعت، معدن و تجارت اعلام کرده درباره پیشنهاد تفکیک حقوق دولتی معادن کوچک و بزرگ وقت می گذارد و جلسات کارشناسی برگزار می شود که خود می تواند خبری خوش برای معدنی‌ها در سال‌جاری باشد. به هر حال تفکیک معادن بر حسب میزان ذخیره خود می‌تواند به عادلانه شدن حقوق دولتی کمک کند.

از سویی دیگر استفاده از نرم افزار محاسبه حقوق دولتی نیز می تواند در محاسبه دقیق و کارشناسی این رقم به کمک دولت بیاید.

آن چیزی که در بحث بودجه ۱۴۰۲ حائز اهمیت است، نگاه کارشناسی و در نظر گرفتن شرایط معدنکاری در ایران است. امروز در حالی معادن فعالیت خود را ادامه می دهند که بخش زیادی از آنها در مقیاس متوسط و کوچک با مشکلات جدی در بحث تامین نقدینگی، بازاریابی و تامین ماشین‌آلات و تجهیزات مواجه هستند. در چنین شرایطی شاید بهتر باشد دولت برخی معادن را حتی از پرداخت حقوق دولتی معاف کرده تا چرخه تولید متوقف نشود.

رونمایی از مهم‌ترین طرح‌ها و برنامه‌های «ومعادن»

معاون مالی و اقتصادی شرکت سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات از احتمال عرضه سهام شرکت پروژه معدنی جانجا در بازار سرمایه و به مردم منطقه سیستان و بلوچستان با رویکرد توسعه منطقه‌ای خبر داد.

به گزارش بورس۲۴، کیارش مهرانی اظهار کرد: شرکت معادن جانجا به عنوان شرکت سهامی عام پروژه در بازار فرابورس عرضه می‌شود و در کنار آن سهام شرکت تجلی به عنوان نخستین شرکت هلدینگ پروژه که در آن دارایی‌های زیاد و متنوعی از پروژه‌های سرمایه‌گذاری مجموعه موجود است، می‌تواند رشد مناسبی داشته باشد.

وی افزود: باتوجه به زیرساختی که برای پروژه‌های شرکت در سنوات پیشین ایجاد شده، بخش عمده‌ای از سهام(شرکت بین‌المللی مهندسی ایران) ایریتک به شرکت معادن و فلزات منتقل شده است و عمده پروژه‌های ما به صورت ای‌پی‌سی قرار است توسط این شرکت انجام شود، این موضوع، ظرفیت و ظرفیت بالایی برای توسعه شرکت معاون و فلزات به عنوان هلدینگ معدنی فلزی به‌خصوص در حوزه‌های استراتژیک ایجاد می‌کند.

مهرانی در خصوص برخی از طرح‌های توسعه شرکت گفت: طرح فروسیلیس و منگنز قرار است به عنوان یک حوزه جدید در زنجیره ارزش راه‌اندازی شود. طرحی را در رابطه با فولادهای استیل کرد در دستور کار داریم که معمولا در صنعت تایر و برای شرکت‌های معدنی در مجموعه‌هایی که تولید نوار نقاله برای صنایع فولادی و فلزی می‌کنند، استفاده می‌شود که با سرمایه‌گذاری ۳۰ میلیون یورویی پیش‌بینی این است که طی ۱۸ ماه آینده این طرح بتواند با پیشرفت خوبی مواجه شود.

▣ سالی ۱۰ هزار میلیارد تومان تامین مالی از بورس

معاون مالی و اقتصادی «ومعادن» گفت: باتوجه به اینکه پروژه‌های بزرگی در سهام شرکت معادن و فلزات تعریف شده و ظرفیت رشد و توسعه بالایی را متصور هستیم، ساختار پویا و انعطاف‌پذیری در شرکت‌های سهامی عام پروژه در دستور کار دارد و حداقل برآورد ما این است که سالی ۱۰ هزار میلیارد تومان نیازهای مالی شرکت از طریق بازار سرمایه و سهامداران تامین شود.

▣ هم افزایی «فولاد» و «ومعادن» برای رشد

به گفته وی، از سویی مالکیت فولاد مبارکه در مجموعه سهام شرکت و کنترل بر این مجموعه و هم‌افزایی بین معادن و فلزات و شرکت فولاد مبارکه در زنجیره تامین و زنجیره ارزش، می‌تواند امید سهامداران را به داشتن شرکت بزرگ، پویا و پر ظرفیت برای رشد و ارزش‌آفرینی داشته باشد.

▣ چراغ سبز برای رشد کامودیتی‌ها

وی در پاسخ به اینکه با توجه به اخبار منتشر شده از اقتصاد جهان، (تصمیمات فدرال زرو و ....) چشم‌انداز نرخ جهانی فلزات اساسی را چگونه می‌بینید، گفت: پیش‌بینی‌ها معمولا یک دوره میان‌مدت حداقل ۳ ماه پیش رو و سال آینده را در بر می‌گیرد، فدرال‌رزرو تصمیمات متناوبی را که برای افزایش نرخ بهره در جهت کنترل و کاهش تورم در ماه‌های گذشته اتخاذ کرده و دیدیم که نرخ بهره به سطح ۴.۵ درصد رسیده است و این نشان می‌دهد که فدرال رزرو در مهار تورم توانسته که تا حدودی موفق عمل کند. طبق بسیاری از تحلیل‌ها فدرال رزرو تقریبا به پایان محدوده افزایش نرخ بهره می‌رسد، چرا که تحلیلگران اقتصاد جهانی تصورشان این است باتوجه به اینکه بخش عمده‌ای از درآمد ملی کشور ایالات متحده ناشی از بخش خدمات است، در حوزه‌های مختلف توانایی دادن ۶ درصد بهره را به سپرده‌گذاران و سرمایه‌گذاران ندارد و پیش‌بینی می‌کنند که این افزایش نرخ در همین سطح ۴.۵ تا ۵ درصد بماند.

وی افزود: باتوجه به برخی پیش‌بینی‌ها در مورد رکود در بازارهای جهانی، انتظار نداریم که قیمت‌های جهانی به ویژه در سنگ آهن و فولاد و اساسا کامودیتی‌ها در امسال رشد مناسبی را داشته باشد و پیش‌بینی‌ها برای رشد در سال آینده و سال ۲۰۲۴ تقریبا بیشتر است.

معاون مالی و اقتصادی شرکت توسعه معادن و فلزات گفت: در کوتاه مدت تا ۳ ماه آینده رشد شارپی را برای نرخ فلزی‌ها پیش‌بینی نمی‌کنیم و عامل محرکی که باعث می‌شود، تقاضای بازار از بالقوه به بالفعل تبدیل شود، نرخ ارز است و باتوجه به اینکه همواره افزایش نرخ ارز موجب رشد بازار سرمایه شده، پیش‌بینی ما این است که ۳ ماهه پایان سال برعکس ۹ ماه گذشته که این رکود شدیدی را در بازار حاکم داشته‌ایم با ورود نقدینگی به بازار سرمایه و احتمالا افزایش سود شرکت‌ها در یک دامنه مورد انتظار مواجه شویم که می‌تواند سیگنال مهمی برای خریداران سهام باشد.

▣ طرح‌های فولادی «ومعادن» کدامند؟

مهرانی گفت: در رابطه با ارزش پرتفوی غیر بورسی معادن همانطوری که استحضار دارید، بخش غیر بورسی پرتفوی معادن در سهام شرکت تجلی و پروژه‌های مجموعه معادن و فلزات است که برای توسعه کار پیش‌بینی کرده‌ایم. همچنین طرح توسعه فولاد کردستان با ۱.۶ میلیون آهن اسفنجی و ۱ میلیون فولاد در دستور کار است که چشم‌انداز مناسبی را برای بلند مدت این سرمایه‌گذاری دارد.

به گفته وی، ۲ طرح دیگر آهن اسفنجی را در استانهای اردبیل و استان فارس با عنوان شرکت‌های آرتا اردبیل و فولاد اقلید شامل طرح‌های توسعه ۱ میلیون تنی است. یک طرح ۱ میلیون تنی گندله در فولادصباامید غرب زیرمجموعه صبانور در برنامه است که از طرح‌های آن شرکت محسوب می‌شود.

معاون مالی و اقتصادی شرکت سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات گفت: مجموعه ومعادن در کاتالیست سرمایه‌گذاری داشته است، و پیش‌بینی ما این است که کاتالیست ایرانیان باتوجه به اینکه دوره سرمایه‌گذاری آن تقریبا به پایان رسیده و باید طی ۱-۲ سال آینده سهم عمده‌ای از بازار را بگیرد، بخشی از ارزش افزوده آن را در سال‌های آینده در پرتفو غیر بورسی شرکت مشاهده کنیم.

▣ همه نیروگاه‌های «ومعادن» در راه است

وی افزود: نیروگاه شرکت پویا انرژی که ۱۰۰ درصد آن متعلق به مجموعه ومعادن است، دارای طرح‌های متنوعی در حوزه برق و انرژی بوده که مجموعه انرژی خورشیدی آن راه‌اندازی شده و انشاالله تا چند ماه دیگر به بهره‌برداری می‌رسد. مجموعه نیروگاه سمنان تا ۲۲ بهمن به بهره‌برداری می‌رسد و ارزش سرمایه‌گذاری در این طرح به بیش از ۲۵۰۰ میلیارد تومان افزایش خواهد یافت.

▣ سهم با NAV بیش از ۹۰۰ تومان است

این مقام مسئول در «ومعادن» گفت: در رابطه با ای‌وی شرکت اگر طور سنتی بخواهیم ای‌وی را محاسبه کنیم، حدودا ۱۴۰ هزار میلیارد تومان خالص ارزش دارایی‌های شرکت است که باتوجه به اینکه بهای تمام شده شرکت‌های غیر بورسی ارزش‌گذاری نشده، پیش‌بینی ما این است که با طرح‌هایی که در چادرملو، گل‌گهر، گوهر زمین، مجموعه فولاد سرمد در اختیار داریم، نرخ ارزش منصفانه دارایی‌های مجموعه معادن و فلزات با احتساب بلوک‌های مدیریتی خود حدودا ۲۰۰ هزار میلیارد تومان و تقریبا بیش از ۹۰۰ تومان به ازای هر سهم است که باتوجه به اینکه در بلند مدت پیش‌بینی خوبی از چشم‌انداز سودآوری شرکت‌ها خواهیم داشت، و با راه‌اندازی حدود ۷ میلیون تن سنگ آهن، ۳.۵ میلیون کنسانتره، ۱.۵ میلیون تن گندله و حدود۱ میلیون تن فولاد و یک میلیون تن ورق در زیر مجموعه، آینده خیلی خوبی را برای مجموعه معادن و فلزات متصور هستیم.

وی افزود: در حوزه منابع مالی برنامه داریم که سالانه حدود ۱۰ هزار میلیارد تومان یا تقریبا ۳۰۰ میلیون یورو تامین منابع کنیم و در یک دوره ۴ ساله ۱.۲ میلیارد دلار از پروژه‌ها را ساماندهی کنیم.

▣ به زودی رشد نرخ سهام آغاز می‌شود

وی گفت: در مجموعه کنسرسیومی برای معادن مس جابه‌جا تشکیل داده‌ایم و رهبری این کنسرسیوم با معادن و فلزات است، کارهای خیلی خوبی را در حوزه اکتشافی و حفاری انجام می‌دهیم و اخیرا تعدادی دستگاه حفاری که وارد کشور شده و قرار است در مجموعه جانجا از آن استفاده شود، امید ما این است که اکتشافات خوبی به ارمغان بیاوریم و این نوید را به سرمایه‌گذاران می‌دهیم که پس از ثبت افزایش سرمایه شرکت سرمایه‌گذاری معادن و فلزات هیجانات اخیر سهام را کنترل کنیم، پیش‌بینی ما این است که با جهشی که در ارزش سهام شرکت‌های چادرملو، گل‌گهر، ملی‌مس و سهام‌های غیر مدیریتی ما به وجود می‌آید به ای‌ای‌وی شرکت افزوده خواهد شد.

مهرانی خاطر نشان کرد: سهامداران متقاضی سهام معادن و فلزات عمدتا به دنبال بلوک‌های مدیریتی بالا هستند، بنابراین درحال‌حاضر حضور سهامداران حقوقی را در سهم پررنگ‌تر می‌بینیم، چراکه سهامداران حقوقی بزرگ باتوجه به پایین بودن سطح ریسک مالی این شرکت ترجیح می‌دهند در حوزه‌های کم ریسک سرمایه‌گذاری کنند و در کنار آن بازده خوبی را هم به ارمغان بیاورند.

روی خط خبر

گل‌محمدی سرپرست مجتمع سنگان شد

محمد گل محمدی با صدور حکمی از سوی وجیه اله جعفری رئیس هیات عامل ایمیدرو، به عنوان سرپرست مجتمع سنگ‌آهن سنگان منصوب شد.

به گزارش ایراسین، در حکم وجیه‌اله جعفری معاون وزیر صمت و رئیس هیات عامل ایمیدرو آمده است: «با عنایت به سوابق و تجارب ارزشمند جنابعالی، به موجب این حکم به عنوان سرپرست مجتمع سنگ‌آهن سنگان منصوب می‌شوید تا در چارچوب سیاست‌های سازمان و قوانین و مقررات مربوطه انجام وظیفه کنید. امید است با اتکال به خداوند متعال در انجام امور محوله و در راستای اهداف سازمان با رعایت اصول قانون مداری و خدمت به نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران موفق و موید باشید.» آیین تکریم و معارفه سرپرست جدید مجتمع سنگان شامگاه یکشنبه در محل ایمیدرو برگزار شد و از خدمات حسن جعفری مدیر پیشین این مجتمع تقدیر به عمل آمد. مجتمع سنگ‌آهن سنگان در فاصله ۱۸ کیلومتری شمال شرقی سنگان در استان خراسان رضوی قرار دارد. این مجتمع بخش قابل توجهی از تامین خوراک زنجیره فولاد را در اختیار دارد.

جرم نسوز کاربردی در کارخانه‌های فولاد تولید شد

محققان یک شرکت دانش‌بنیان موفق به تولید جرم نسوزی شدند که در کارخانه‌های فولاد، صنایع سیمان و پتروشیمی قابل استفاده است.

به گزارش دنیای معدن، پژوهشگران در یک شرکت دانش‌بنیان جرم ریختنی نسوزی تولید کردند که حاوی نانوذرات بوده و به عنوان جایگزین کست‌های ریختنی در کارخانه‌های فولاد، صنایع سیمان و پتروشیمی قابل استفاده است. این محصول از مزیت هایی همچون نرخ مناسب، مقاومت فشاری سرد بسیار بالا، تحمل دما از ۱۴۰۰ تا ۱۸۵۰ درجه سانتی گراد و تقویت با نانوذرات با ابعاد کمتر از ۵۰ نانومتر برخوردار است. این مواد معمولا با کمک یک سیال مخلوط شده و در یک نگهدارنده مشخص ریخته می‌شوند تا یک قطعه نسوز را ایجاد کنند. در ساخت نسوزهای ریختنی از بایندرهای مختلفی از جمله بایندرهای کلوئیدی استفاده می‌شود. این محصول جرم ریختنی یا کست دیرگداز و نسوز حاوی نانوذرات بوده که به عنوان جایگزین بسیار مناسب برای کست‌های ریختنی است. ویژگی بارز آن مقاومت فشاری سرد بسیار بالای آن است که بسته به درصد آلومینای موجود در فرمول از دمای ۱۴۰۰ تا ۱۸۵۰ درجه حرارت را تحمل می‌کند. این گروه از نسوزها به علت خواص تقویت شده و روش نصب راحت موردتوجه خاصی قرار گرفته‌اند. نسوزهای ریختنی یک پیش مخلوط حاوی دانه‌های نسوز، زمینه، چسباننده‌ها و مواد کمکی بدون سیمان هستند و شامل خاک‌های سیلیسی، خاک‌های اسپینل و جرم‌های آلومینایی است و برای نسوزکاری در بلوک‌های بالا و پایین کوره القایی، ناودانی و سطح پلتفرم کوره القایی، لایه ایمنی تانديش، لایه ایمنی پاتیل، در پوش پاتیل، در پوش تانديش، عدسی‌های پیشگرم و تعمیرات کف پایل استفاده می‌شود.

رکورد تولید ماهانه کنسانتره در فولاد سنگان شکسته شد

شرکت صنایع معدنی فولاد سنگان، با تولید ۳۵۹هزار و ۵۸۴ تن کنسانتره در آذر ماه، رکورد تولید ماهیانه کنسانتره را در این شرکت جابه‌جا کرد. به گزارش ایراسین، کارکنان کارخانه کنسانتره‌سازی شرکت صنایع معدنی فولاد سنگان، با تولید ۳۵۹ هزار و ۵۸۴ تن کنسانتره در آذر ماه، رکورد تولید ماهیانه کنسانتره را در این شرکت شکستند. شمسی نیا، معاون بهره‌برداری فولاد سنگان با اعلام این خبر گفت: همکاران پرتلاش ما در واحد کنسانتره‌سازی با تلاش شبانه روزی در آذرماه، موفق به تولید ۳۵۹ هزار و ۵۸۴ تن کنسانتره شدند. وی افزود: پولادمردان فولاد سنگان نیز در دوازدهم وسیزدهم آذرماه رکورد تولید روزانه را جابه‌جا و زمینه ساز دستیابی به رکورد ماهیانه را مهیا کرده بودند. معاون بهره‌برداری گفت: این موفقیت‌ها نتیجه مجاهدت شبانه روزی کارکنان تلاشگر در مجموعه فولاد سنگان و حاصل همدلی و پشتکار آنان بوده است.

یادداشت

تصمیم‌گیری سلیقه‌ای آفت رشد معدن

امین گندمکار
کارشناس حقوق و معدنکار

از نظر تنوع مواد معدنی، ایران بهشت زمین‌شناسی دنیا نامیده می‌شود و کشوری ۴فصل با ۱۱ اقلیم است. بنابراین از نظر منابع‌معدنی، طبیعی و محیط‌زیستی کشوری کم‌نظیر و فوق‌العاده داریم. تمام تعارضاتی که میان معدنکاری و محیط‌زیست به‌وجود آمده، ناشی از این است که خداوند متعال در خلقت این سرزمین سنگ‌تمام گذاشته، هم از نظر مواد معدنی و ذخایر عظیمی که در جای جای این کشور پنهان شده است و هم از نظر پوشش گیاهی و بکر بودن اقلیم ایران.

اما برخورداری از این مواهب، که تا حدی متعارض با یکدیگر هستند، مدیریت یا شاید فراتر از آن، هنرمندی نیاز دارد تا بتوان با ظرافت، روی مرز حرکت کرد و از هر یک، بدون آسیب به دیگری بهره‌مند شد.

امروزه برای استخراج سودمند و اقتصادی یک ماده معدنی، گریزی جز توسل به روش‌های علمی و استاندارد نیست. علاوه بر این، برای انجام فعالیت‌های معدنی و استخراج، چاره‌ای جز احداث راه دسترسی ایمن تا سر معدن وجود ندارد. مطابق آیین‌نامه ایمنی معادن، ایجاد و نگهداری راه دسترسی به معدن مقررات و استانداردهای خاص خود را دارد. در مواردی محدود، سازمان محیط‌زیست یا سازمان منابع‌طبیعی و آبخیزداری کشور در راستای جلوگیری از تشدید تخریب مطلق عرصه‌های طبیعی و جنگلی با احداث راه‌های دسترسی به معدن مخالفت می‌کنند که لازم است مکتشف، قبل از آغاز عملیات اکتشافی، به این فاکتور حائزاهمیت توجه کند، زیرا ممنوعیت‌های پی‌درپی و تعیین خسارت‌های سنگین از سوی کارشناسان دستگاه‌های اجرایی مزبور می‌تواند برای وی بسیار گران تمام شود.

راه‌های معدنی به ۲دسته کلی تقسیم می‌شوند که عبارتند از: راه‌های داخلی و دسترسی به خود معدن.

مطابق قانون معادن، متقاضی پیش از آغاز فعالیت اکتشافی در عرصه‌های معدنی باید یک‌بار از دستگاه‌های اجرایی ذی‌صلاح مجوز فعالیت دریافت کند و آنچه در قانون استنباط می‌شود، حاکی از منجز یا قطعی و غیرمشروط بودن این امر است.

از طرف دیگر، در ماده ۱۰۴ قانون مدنی ایران آمده است: «حق‌الارتفاق مستلزم وسایل انتفاع از آن حق نیز خواهد بود». حق ارتفاق، حقی است که به‌موجب آن، صاحب ملکی به اعتبار مالکیت خود، می‌تواند از ملک دیگری استفاده کند. مانند حق عبور یا ناودان یا حق داشتن پنجره؛ برای مثال کسی برای آبیاری یا رفتن به ملک خود، می‌تواند از ملک دیگری عبور کند؛ این حق از آثار مالکیت است.

به‌عبارت ساده‌تر، این قانون می‌گوید: «اگر کسی حق شرب از چشمه یا حوض یا آب‌انبار غیر را دارد، حق عبور تا آن چشمه یا حوض و آب‌انبار هم برای برداشتن آب دارد» و حکم این ماده بر قاعده ملازمه استوار است.

پس کاملا بدیهی است که وقتی پاسخ سازمان منابع‌طبیعی یا محیط‌زیست به استعلام متقاضی، برای فعالیت در یک محدوده معدنی، مثبت است، به‌صورت ضمنی، که در پاسخ استعلام مستتر است، با احداث راه دسترسی برای اکتشاف و بهره‌برداری نیز موافقت کرده، زیرا براساس آنچه گفته و در قانون تصریح شده است، موافقت یک دستگاه اجرایی با فعالیت در یک محدوده معدنی بدون داشتن راه دسترسی به آن، در عمل نقض غرض و فاقد هرگونه وجاهت است و از سوی دیگر، استعلام مجدد متقاضی یا سازمان صمت برای احداث راه، با صراحت قانون معادن در تضاد آشکار است.

علاوه بر این، براساس قاعده فقهی ملازمه تصریح شده است که «اذن در شیء با اذن در لوازم آن» است. به‌عبارت‌دیگر، بر طبق این قاعده، هرگاه صاحب‌مال یا قائم‌مقام شرعی او، به دیگری به‌نحوی اذن در تصرف بدهد، شخص اخیر در کلیه لوازم آن اذن هم، مأذون خواهد شد، بنابراین نظر به قاعده فقهی؛ اجازه ابتدایی برای عملیات معدنی در یک محدوده معدنی مورداستعلام اجازه نهایی برای دخل و تصرف برای استخراج باید قلمداد شود و از این حیث، هرگونه شروط مضاعف بر اصل موضوع و بارکننده هرگونه تعهد غیرمقدور بر متقاضی غیرقانونی است.

خلاصه اینکه، شاید تنها راهی که برای حل این تعارض وجود دارد، این است که باید تصمیم‌گیری‌ها در هر ۲ مورد با دیدی کلان اتفاق بیفتد و همواره سود و زیان تصمیمات برای ملک و مملکت موردمقایسه قرار گیرد.

تصمیم‌گیری سلیقه‌ای و منطقه‌ای یا نگاه محدود و سوگیرانه آفت رشد در هر یک از این عرصه‌ها است و ما در حال حاضر با این مشکل دست به گریبان هستیم.

در بررسی انتظارات فعالان معدنی از بودجه ۱۴۰۲ تاکید شد

دولت دست از نگاه درآمدزایی بردارد

زهرا پیربداقی

تاثیر لوایح بودجه بر تمام صنایع غیرقابل انکار است با توجه به اینکه در تحریم به سرمی بریم تنها امید تولیدکنندگان به سیاست‌هایی است که از سوی دولت ومجلس اتخاذ می‌شود بنابراین انتظار می‌رود برای ادامه حیات صنایع، تصمیم گیری‌ها منبطق با شرایط اقتصادی وسیاسی باشد. لوایح بودجه ۱۴۰۱ برای بخش معدن گران تمام شد. افزایش درآمد دولت حاصل از حقوق دولتی و مالیات برصادرات مواد خام و نیمه خام تنها مواردی از نسخه‌های خامی است که سال گذشته برای این بخش پیچیدند. بااتخاذ این رویکرد ثابت شد دولت نگاه درآمدزایی به بخش معدن دارد نه ایجاد اشتغال و ارزش افزوده. این درحالی است که معدن می‌تواند اقتصاد را از وابستگی به نفت نجات دهد و نقش کلیدی در توسعه صنایع مادر بازی کند. به اعتقاد کارشناسان اگر هنوز معدن به جایگاه اصلی خود در اقتصاد نرسیده است به تصمیمات غلط دولتمردان و مدیریت ناکارآمد برمی گردد.

«روزگارمعدن» در این شماره به بررسی تاثیر لوایح بودجه ۱۴۰۱ دربخش معدن و انتظارات فعالان معدنی از بودجه ۱۴۰۲ پرداخته است که در ادامه می‌خوانید.

▣ حقوق دولتی ۴۰ برابرشد

حسن حسینقلی، رئیس اتحادیه تولیدکنندگان و صادرکنندگان سرب وروی با بیان اینکه بودجه ۱۴۰۱ تاثیر منفی بر بخش معدن گذاشت به «روزگار معدن» گفت: درسال ۱۴۰۱ حقوق دولتی نسبت به سال ۹۷، ۴۰ برابرشد این افزایش درحالی رقم خورد که نرخ مواد معدنی افزایشی پیدا نکرده ودر بخش تولید و صادرات هم تحولی رخ نداده است به عنوان یک فعال معدنی انتظار دارم اگر هم وزارت صمت تصمیمی برای افزایش نرخ حقوق دولتی معادن دارد از نظرات کارشناسان بهره بگیرد. وی افزود: براساس قانون باید حقوق دولتی معادن درزمان صدور پروانه بهره‌برداری مشخص شود و هر ۳ سال، یکبار تغییر کند اما به علت اینکه دولت نگاه درآمدزایی به بخش معدن دارد این اتفاق نمی‌افتد ازسوی دیگر از حقوق دولتی پرداخت شده باید حدود ۶۵ درصد به وزارت صمت برگردد و هزینه ایجاد زیرساخت‌ها و توسعه بخش معدن شود اما سازمان برنامه و بودجه براساس قانون عمل نکرد و اعتبارات به وزارت صمت اختصاص نیافت. رئیس اتحادیه تولیدکنندگان و صادرکنندگان سرب وروی با بیان اینکه نحوه محاسبه حقوق دولتی ناعادلانه است ادامه داد: برای دریافت حقوق دولتی سقف تعیین کردند درنظرگرفتن یک نسخه برای تمام معادن، تصمیم ناکارآمدی است که نشان می‌دهد دولت به معدن نگاه درآمدزایی دارد این درحالی است که این بخش به عنوان پیشران اقتصاد نباید با این مشکلات دست‌وپنجه‌نرم کند. وی ادامه داد: تصمیم گیری‌های غلط موجب می‌شود معادن نه‌تنها ظرفیتی برای اشتغالزایی و توسعه اقتصادی نداشته باشند بلکه به مرور به بخشی ناکارآمد و زیان‌آور تبدیل شوند.

▣ عرضه اشتباه تما محصولات در بورس

حسینقلی با بیان اینکه تمام محصولات معدنی نباید در بورس کالا عرضه شوند گفت: نباید کالایی که چند برابر نیاز بازارداخلی تولید می‌شود در بورس عرضه شود. در کشورهای دیگرهم شاهد هستیم که کنسانتره سرب، روی و مس به علت پیچیدگی در محاسبه در بورس عرضه نمی‌شوند به نظر من باید عرضه این محصولات اختیاری باشد. وی با انتقاد از عملکرد بورس گفت: این سازمان مستقل نیست و نرخ محصولات را مانند گذشته دولت تعیین می‌کند وفقط ظاهری مدرن دارد بنابراین انتظار نداریم بازدهی مطلوبی هم داشته باشد.

▣ نسخه «خام»

رئیس اتحادیه تولیدکنندگان وصادرکنندگان سرب وروی اذعان کرد: براساس ماده ۳۷ قانون رفع موانع تولید، ماده خام به ماده‌ای گفته می‌شود که از طبیعت استحصال شده و هیچ گونه کارفیزیکی وشیمیایی روی آن انجام نشده باشد و به صورت کلوخه یا خام به بخش بعدی تحویل دهند یا صادرکنند سنگی که دانه‌بندی و پودر شده یا با مواد شیمیایی مخلوط شده است دیگر خام به شمار نمی‌رود ولی در مصوبه‌ای که توسط مجلس هم به تصویب رسید تمام مواد نهایی و اولیه را هم خام تلقی کردند و از معافیت مالیاتی محروم شدند این درحالی است که درهیچ کشوری ماده نیمه خام نداریم. اگر واقعا دولت با خام فروشی مخالف است نباید نفت خام صادرکند سوال اینجاست چرا این نسخه‌ها فقط برای بخش خصوصی پیچیده می‌شود.

▣ عوارض بی‌پایان

حسینقلی خاطرنشان کرد: درگذشته مواد نیمه خام از معافیت مالیاتی برخوردار بود یعنی اگر کنسانتره صادر می‌کردیم نباید مالیات بردرآمد می‌دادیم اما اگر محصولات‌مان را در داخل می‌فروختیم ۲۵ درصد از سود را باید مالیات می‌دادیم این مشوق‌های صادراتی، قدرت رقابت صادرکنندگان را در بازارهای جهانی بالا برد و شاهد گشایش گره‌های اشتغال و چالش‌های اقتصادی بودیم. دولت فعلی هم باید با تغییر سیاست‌ها، گام‌هایی در جهت تسهیل مسیر صادرات و رشد اقتصاد بردارد.

▣ ماشین‌آلات معدنی، خودروسواری نیست

وی با تاکید بر اینکه ماشین‌آلات معدنی نباید جزو خودروسواری، ماشین‌آلات تجاری و راهسازی محسوب شوند گفت: ماشین‌آلات معدنی براساس ماده ۱۰۹ و ۱۱۰ آیین نامه اجرایی قانون معادن، برای معدنکاران خط تولید به شمار می‌آید یعنی معاف از حقوق ورودی است این درحالی است که مانند خودروهای دیگر از معافیت محروم شده، این تصمیم نا آگاهانه ۴ سال پیش توسط یکی از معاونان وزیر صمت گرفته شد واز آن زمان اجازه ندادند ماشین‌آلات وارد شود اگر هم ۷۰ یا ۸۰ دستگاه وارد شده متعلق به بخش خصولتی بوده است. رئیس اتحادیه تولیدکنندگان و صادرکنندگان سرب وروی ادامه داد: ۴ سال است فعالان معدنی درانتظار تحقق وعده تولید ماشین‌آلات درداخل کشورهستند که تا به حال بی‌نتیجه بوده است از سوی دیگر درحالی مجوز ورود ۱۲۵۰ دستگاه را دادند که ۲۰ هزاردستگاه لازم داریم تعداد محدود ماشین‌آلات در داخل کشور موجب شد قیمت‌ها افزایش پیدا کند به طوری که از ۱.۵ میلیارد تومان به ۴.۵ میلیارد تومان رسید. وی تصریح کرد: ماشین‌آلات از ضروری‌ترین نیازهای معدن است که عمرمفیدشان در داخل کشور به پایان رسیده از سوی دیگر لوازم یدکی موجود در بازار تقلبی است و شرکت‌های تولیدکننده ماشین‌آلات در ایران نمایندگی ندارند به همین دلیل معدنکار با مشکلات بسیاری برای تولید دست‌وپنجه‌نرم می‌کند پیشنهاد می‌کنم که آیین‌نامه فعلی را باطل کنند وفقط یک خط بنویسند: «ورود ماشین‌آلات معدنی، راهسازی و کامیون آزاد شد» اگردولت سیاست‌های خود را تغییر ندهد و هرروز مشکلی برای تولید ایجاد کند این چالش‌ها تولید را از پادرمی‌آورد.

▣ اختصاص قطره چکانی گازوئیل

حسینقلی با اشاره به اینکه گازوییل هم به بخش معدن با سخت‌گیری و به طور قطره چکان اختصاص می‌یابد اظهار کرد: اگرقرار است نرخ حامل‌های انرژی افزایش پیدا کند باید برای بخش خانگی و صنعت یکسان بالا برود این‌طور نباشد که صنایع تابستان برق و زمستان گاز نداشته باشند. وی با بیان اینکه موافق افزایش نرخ حامل‌های انرژی هستم گفت: این تصمیم باید در بازه زمانی ۱۰ سال رخ دهد البته ناگفته نماند که حمایت از صنایع باید در اولویت باشد چراکه بخش خانگی می‌تواند با صرفه‌جویی مصرف انرژی را پایین بیاورد ولی صنایع این امکان را ندارند چون آسیب جدی به تجهیزاتشان وارد می‌شود.

▣ جای‌خالی نگاه کارشناسی

سعید صمدی، دبیرانجمن زغال‌سنگ ایران درباره تاثیر بودجه ۱۴۰۱ در بخش معدن به «روزگار معدن» گفت: دید کارشناسی و منطقی در لوایح بودجه برای معدن وجود ندارد ریشه این مشکل هم به وزارت صمت برمی‌گردد و مجلس مقصر نیست.

▣ درآمدزایی به چه قیمتی؟

وی ادامه داد: حقوق دولتی زمانی اهرمی برای توسعه معادن به شمار می‌رفت و صرف هزینه اکتشاف و امور زیربنایی می‌شد اما چندسالی است که دولت با نگاه درآمدزایی به این بخش هرسال حقوق دولتی را افزایش می‌دهد از سویی دیگر نحوه محاسبه هم غیرعادلانه است و درآمد معادن معیار تعیین حقوق دولتی نیست. صمدی افزود: به‌کارگیری این شیوه موجب شده معادن کوچک و متوسط آسیب بیشتری ببینند و تقریبا فعالیت‌شان غیراقتصادی شود در مقابل معادن بزرگ که حاشیه سود بالایی دارند با مشکلات کمتری مواجه هستند. دبیرانجمن زغال‌سنگ ایران معتقد است: برای تعیین حقوق دولتی باید درآمد معادن، شرایط سیاسی، اقتصادی و نرخ جهانی درنظرگرفته شود برای مثال در دوره جنگ اوکراین نرخ تمام کامودیتی‌ها پایین آمد به طوری که بخش معدن وصنایع معدنی دچار مشکل شدند طبیعی است که درآمد تولیدکنندگان هم روند نزولی به خود گرفت. بنابراین حقوق دولتی باید براساس سود معادن باشد نه مقدار تناژ و استخراج.

▣ مرگ تولید یا حمایت از تولید

وی بابیان اینکه دولت نباید در مسیر واردات ماشین‌آلات معدنی سنگ‌اندازی کند گفت: ادعا می‌کنند که کارخانه‌های داخلی توانایی تولید ماشین‌آلات معدنی را دارند این درحالی است که کشور از تکنولوژی روز دنیا عقب است و با توجه به اینکه در تحریم به سرمی بریم حتی نمی‌توانیم مونتاژ کنیم. این سیاست‌های اشتباه به اسم حمایت از تولید داخل، فقط کمر تولیدکننده را می‌شکند. صمدی افزود: سوال اینجاست که مگر می‌شود با بولدوزر در خیابان‌های تجریش دور دور کرد پس چرا مسیر ورود ماشین‌آلات معدنی، لودر و بیل مکانیکی تسهیل نمی‌شود. وی تصریح کرد: ورود ماشین‌آلات جدید نه‌تنها بقای معادن را تضمین می‌کند بلکه نرخ تمام شده محصولات پایین می‌آید و درنهایت منجر به بالارفتن قدرت رقابت صادرکنندگان در بازار جهانی می‌شود.

▣ صادرات هم درامان نماند

دبیرانجمن زغال‌سنگ ایران با بیان اینکه نگاه درآمدزایی دولت به بخش معدن حتی در صادرات هم دیده شد گفت: متاسفانه به اسم مقابله با خام‌فروشی، بر صادرات مواد خام و نیمه‌خام مالیات بستند. این درحالی است که هنوز تعریف مشخصی از مواد خام نداریم و اخذ چنین سیاست‌هایی تنها به فرار سرمایه‌گذار وتعطیلی واحدهای تولیدی منجر خواهد شد.

▣ سخن پایانی

اگر چه حقوق دولتی در بودجه ۱۴۰۱ افزایش چندبرابری داشت اما به بخش معدن بازنگشت این درحالی است که براساس قانون، وزارت صمت باید اعتبارات اختصاص یافته را با درنظرگرفتن اولویت، صرف اکتشاف، زیرساخت‌ها و توسعه معدن کند. بنابر گفته کارشناسان نه‌تنها ضعف‌های این بخش رفع نشده بلکه هر روز چالشی اضافه شده است. انتظار می‌رود دولت با علم به این که دوره خود تحریمی سررسیده، بودجه ۱۴۰۲ را تدوین کند تا شاهد موانع جدید در مسیر تولید نباشیم.

صندوقی برای توسعه معدن ایجاد می‌شود

عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس گفت: در قالب اصلاح قانون معادن، صندوقی برای توسعه معدن ایجاد خواهد شد. به گزارش بازار، مصطفی طاهری با اشاره به سرنوشت طرح اصلاح قانون معادن در مجلس گفت: طرح اصلاح قانون معادن به زودی به صحن علنی مجلس ارسال خواهد شد. وی با اشاره به ایرادات به حقوق دولتی معادن، بیان کرد: درحال‌حاضر از ۱۰۰درصد حقوق دولتی معادن، ۶۵ درصد از آن به وزارت صمت، ۱۵درصد به استان‌ها، ۱۲ درصد به منابع طبیعی، ۳ درصد به نظام مهندسی و ۵ درصد هم به صندوق بیمه اختصاص می‌یابد. این نماینده مجلس تاکید کرد: به واقع منابعی از این حقوق دولتی برای نسل آینده باقی نمی‌ماند لذا ما سعی کردیم همانند مدل نفت که صندوق توسعه ملی را پیرو ان تعریف کرده و ۴۰ درصد از منابع حاصل از فروش نفت را به درون ان واریز می‌کنیم، صندوقی برای توسعه معدن ایجاد کنیم. این عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی تاکید کرد: در این رویکرد تازه ۱۵ درصد از حقوق دولتی معادن به استان‌ها اختصاص پیدا می‌کند و ۴۲.۵ درصد از ۸۵ درصد باقی‌مانده درصندوق مذکور ذخیره خواهد شد تا در واقع به صورت تسهیلات در حوزه معدن سرمایه‌گذاری شده و این منابع به دست نسل‌های بعدی برسد. وی تاکید کرد: این منابع باید در کل زنجیره مسکن سرمایه‌گذاری شود. همچنین مقرر شده هر ساله به این منابع اضافه شود و منابع تعیین شده در چرخه معدن به گردش دربیاید بنابراین این موضوع یک اقدام مهم است که در اصلاح قانون دیده شده است.

این عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی بیان کرد: همچنین در جریان اصلاح قانون معدن به دنبال مکان‌های توسعه نیافته در این بخش هستیم به عنوان مثال بخش تولید مس نیازمند این رویکرد است بنابراین ما می کوشیم ظرفیت تولید مس را در قالب اصلاح قانون از ۲۷۰هزار تنی که هست به یک میلیون تن برسد چراکه ظرفیت تولید مس در کشور ما خیلی بیشتر از اینهاست. نماینده مردم زنجان در مجلس شورای اسلامی تاکید کرد: حتی اگر ما استخراج مس را به یک میلیون تن برسانیم چندین قرن معدن مس برای استخراج داریم. وی تصریح کرد: استخراج مس نه قابل تحریم نیست و سودش بیش از ۱۰۰درصد است و فراوری راحت‌تری دارد.

تاثیر قطعی گاز واحدهای آهن‌اسفنجی بر تولید فولاد

مدیر کارخانه احیاء مستقیم فولاد غدیر ایرانیان با ابراز گلایه از قطعی گاز صنایع طی ماه جاری بر تاثیرات منفی آن بر تولید فولاد کشور و آینده مبهم آن خبر داد. محمدرضا پاکسیما ضمن بیان این که آهن‌اسفنجی به عنوان یک کالای استراتژیک و به عنوان مواد اولیه کوره‌های تولید فولاد محسوب می‌شود، قطعی گاز این واحدها را موجب آسیب‌های جبران‌ناپذیری در روند تولید فولاد کشور دانست. وی گفت: ایجاد مشکل برای تولید آهن‌اسفنجی و فولاد علاوه بر اینکه باعث بهم خوردن تعادل بازار داخلی و افزایش قیمت‌ها می‌شود، باعث خواهد شد تا تعهدات صادراتی فولادسازان با مشکل روبه‌رو شود. این مدیر صنعتی خاطرنشان کرد: فعالان در حوزه فولاد معتقدند باید تمام صنایع در محدودیت گاز سهیم باشند و قطعی گاز صنایع فولادی عادلانه نیست، ما بارها در سال‌های گذشته گفته‌ایم اگر محدودیت را برای کلیه صنایع در نظر بگیرند، هر صنعتی با ۳۰ درصد کاهش می‌تواند هم به تولید خود ادامه دهد و هم کسری گاز کشور تامین می‌شود. پاکسیما با اشاره به محدودیت‌های مصرف در دیگر حامل‌های انرژی، افزود: قطعی برق در ماه‌های اولیه امسال نیز چالش‌های بسیاری را برای صنایع فولادی ایجاد کرد و اینک قطع گاز صنایع از جمله صنعت فولاد، خسارت‌های جبران ناپذیری را به‌وجود خواهد آورد. وی تداوم قطعی برق و گاز در از دست دادن جایگاه تولید فولاد کشور در دنیا را بسیار تاثیرگذار دانست و یادآور شد: اگرچه میزان تولید فولاد در ماه‌های ابتدای امسال کاهش داشته است اما توانسته‌ایم همچنان رتبه دهم تولید فولاد جهان را حفظ کنیم اما در صورت تداوم قطعی گاز جایگاه‌مان را از دست خواهیم داد. این مدیر صنعتی فعال در عرصه تولید فولاد کشور در پایان خاطرنشان کرد: شرکت آهن و فولاد غدیر ایرانیان به عنوان تولیدکننده اصلی آهن‌اسفنجی برای کارخانه‌های فولادسازی کشور و استان یزد مخصوصا شرکت فولاد الیاژی ایران در صورتی که نتواند تعهدات خود را انجام دهد، در نهایت ارسال مواد اولیه صنایع خودروسازی و قطعه‌سازی کشور با مشکل روبه‌رو خواهد شد و موج عظیمی از رکود و بیکاری را به دنبال خواهد داشت.

گسترش همکاری‌های معدن و دانشگاه

رئیس خانه معدن ایران از افزایش همکاری‌های متقابل معدن و دانشگاه خبر داد.

به گزارش مهر، محمدرضا بهرامن گفت: یکی از سیاست‌هایی که خانه معدن ایران در جهت سرمایه‌گذاری بخش نیروی انسانی از سال گذشته تعریف کرده ارتباط صنعت با دانشگاه است.

وی افزود: اگر بخواهیم در این بخش توسعه پیدا کنیم نخستین عامل نیروی انسانی است، اگر نیروی انسانی را نادیده بگیریم نمی‌توانیم خودمان را به عنوان یک کشور توسعه یافته در بخش معدن معرفی کنیم. بهرامن گفت: در بخش معدن باید خودمان را با دانش‌ها و تجهیزات روز تطبیق دهیم که یکی از ابزارهای ما در این بخش نیروی انسانی است که سرمایه‌های تولید در صنعت معدنکاری محسوب می‌شوند. وی افزود: سرمایه تولید از دانشگاه بیرون می‌آید، باید ارتباط نزدیک را بین دانشگاه و صنعت داشته باشیم. رئیس خانه معدن ایران گفت: هیات مدیره و هیات امنای خانه معدن با توجه به سیاست‌های درازمدتی که برای توسعه بخش معدن کشور مطرح شد توافقنامه‌ای را با دانشگاه امیرکبیر امضا کردند که این توافق‌نامه برای بخش مدیریت است. بهرامن افزود: در بخش مدیریت و تربیت مدیران با دانشکده مدیریت توافق کردیم که بتوانیم از مدیران‌مان در بخش‌های مختلف در فضای موجود در دانشگاه استفاده کنیم و مدیران توسعه‌ای برای بخش صنعت و معدن کاری کشور تربیت کنیم.

روی خط خبر

تولید فولاد اوکراین تحت‌تاثیر کمبود انرژی

تولید فولاد در اوکراین هفته گذشته به دلیل درگیری‌های مداوم با روسیه دچار اختلال شد. چندین فولادساز اوکراینی با مشکلات تولید مواجه هستند. برق مصرف‌کنندگان عمده سهمیه‌بندی شده است.

جیره بندی نتیجه مستقیم حملات موشکی و سایر اقدامات نظامی نیروهای روسیه است. از زمانی که تهاجم روسیه به اوکراین در فوریه آغاز شد، بسیاری از اقدامات تهاجمی روسیه شبکه تامین انرژی اوکراین را هدف قرار داده است. حملات پهپادی از ماه اکتبر نیز این مشکل را تشدید کرده است.

به گزارش فولاد ایران، کارخانه‌های بسیاری با مشکل مواجه‌اند ازجمله اینکه پس از یک حمله موشکی گسترده جدید به تأسیسات زیرساختی حیاتی اوکراین در ماه نوامبر آرسلورمیتال مجبور شد مصرف برق را به شدت محدود کند و بیشتر خطوط تولید را به حالت تعلیق درآورد.

زاپوریشستال هم که تولیدکننده ورق است با مشکل روبه‌رو است.

قیمت فولاد صادراتی چین افزایش می‌یابد

تازه‌ترین گزارش‌ها از بازار جهانی فولادی از تداوم روند صعودی نرخ ورق سرد و گالوانیزه گرم صادراتی چین حکایت دارد.

به گزارش فولادبان، براساس جدیدترین شماره نشریه متال بولتن، روند صعودی نرخ ورق سرد و گالوانیزه گرم صادراتی چین در هفته منتهی به ۲۰ دسامبر ادامه یافت.

در این راستا، قیمت‌های جدید این محصولات در بازار به بالاترین حد خود در یک ماه گذشته رسید. با این حال، افزایش تعداد مبتلایان به کووید-۱۹ در سراسر چین مانع از افزایش طولانی قیمت‌ها و افزایش عدم اطمینان بازار شد.

براساس ارزیابی فست‌مارکتز، نرخ ورق گرم صادراتی فوب بندر اصلی چین در بازه ۶۶۰ تا ۶۷۰ دلار به ازای هر تن گزارش شد که این بازه قیمتی نسبت به هفته قبل، افزایش نشان می‌دهد. البته نرخ ورق گرم، بالاترین سطح در حدود ۴ ماه گذشته است.

در این میان، کارخانه‌های چینی، ورق سرد تحویل فوریه را با نرخ ۶۶۰ تا ۶۷۰دلار در هر تن ارائه کردند. البته یک کارخانه دولتی در شمال شرقی چین، کار خود را نسبت به یک هفته قبل بدون تغییر نگهداشت.

علاوه بر این، یک کارخانه خصوصی در شمال چین، نرخ ورق گرم خود را از ۶۵۰ دلار در هر تن فوب در هفته به ۶۶۵ دلار در هر تن فوب افزایش داد.

از سوی دیگر، ارزیابی هفتگی فست‌مارکتز نشان می‌دهد: نرخ ورق سرد، فوب غرب چین در بازه ۴۵۵ تا ۴۶۲ دلار به ازای هر تن محاسبه شد که این بازه قیمتی نسبت به هفته گذشته افزایش نشان می‌دهد.

همچنین نرخ ورق گرم گالوانیزه (نورد سرد)، فوب بندر اصلی چین ۷۱۵ تا ۷۳۳دلار به ازای هر تن گزارش شد که این بازه قیمتی نسبت به هفته قبل افزایش یافت.

در همین حال، کارخانه‌های چینی، ورق گالوانیزه گرم z۸۰ محموله فوریه را با نرخ ۶۹۵ تا ۷۱۰ دلار به ازای هر محصول عرضه کردند

گروه معدن

دست نیاز چین به سوی بازار فرونیوبیوم

فرونیوبیوم، آلیاژی از آهن و نیوبیوم است که در ساخت فولادهای آلیاژی که نیاز به استحکام بالا و مقاومت به خزش، خوردگی و تنش بالایی دارند، مورد استفاده قرار می‌گیرد.

بزرگ‌ترین تولیدکنندگان این محصول که اصلی‌ترین بازیگران بازار تجاری آن نیز هستند، برزیل و پس از آن کانادا است.

نکته قابل توجه در مورد این محصول، تجارت مجدد آن توسط کشورهایی چون استرالیا و سنگاپور است.

البته ذکر این نکته حائز اهمیت است که تقاضای داخلی این دو کشور برای فرونیوبیوم نیز قابل توجه به شمار می‌آید.

بزرگ‌ترین مقاصد صادراتی این محصول امریکا و چین هستند؛ چراکه این آلیاژ در صنایع حساس کاربرد دارد و چین و امریکا، دو ابرقدرت در زمینه فناوری و تکنولوژی در جهان به شمار می‌روند. با توجه به سرعت رشد تکنولوژی و کاربرد ویژه این محصول، آینده روشنی برای تجارت فرونیوبیوم قابل تصور است.

فرونیوبیوم، آلیاژی از جنس آهن و نیوبیوم بوده که حدود ۶۰تا ۷۰ درصد از این آلیاژ را نیوبیوم به خود اختصاص داده است و بیش از ۸۰ درصد مصرف نیوبیوم در جهان به تولید این آلیاژ اختصاص دارد. به گزارش روابط‌عمومی شرکت مشاوره اقتصادی آرمان آتورپات، به طورکلی، نیوبیوم از ذخایر پیروکلر استخراج و سپس به نیوبیوم پنتوکسید «Nb_2O_5» تبدیل می‌شود. این اکسید با اکسید آهن و آلومینیوم ترکیب شده و طی یک واکنش آلومینوگرمیک، نیوبیوم و آهن احیا می‌شوند. برای تولید فرونیوبیوم طی فرآیندی الکتروآلومینوترم، ابتدا مخلوط کنسانتره نیوبیوم که با برخی مواد افزودنی ترکیب شده است را وارد مخازنی مقاوم می‌کنند. در این حین، مواد ترکیب شده با یکدیگر واکنش می‌دهد و سهمی از مواد واکنش نداده لازم است در انتها جداسازی شود. در مرحله بعد، این مخلوط را با یک مخلوط اگزوترمیک مشتعل کرده و به مخلوط اولیه می‌افزایند. سپس این مواد را به کوره انتقال داده که به حالت جامد و بلوک‌های فلزی از سرباره جدا می‌شوند و درنهایت فرونیوبیوم تولید می‌شود.

بزرگ‌ترین تولیدکنندگان فرونیوبیوم در جهان، بزرگ‌ترین تولیدکنندگان نیوبیوم نیز هستند که در کشورهای برزیل و کانادا قرار دارند.

بیشترین کاربرد فرونیوبیوم در تولید آلیاژ فولادی HSLA است. همچنین این آلیاژ آهنی در اتومبیل‌ها و کامیون‌ها، پل‌ها، جرثقیل‌های ساختمانی و هر سازه دیگری که نیاز به تحمل تنش بالا یا به نسبت استحکام به وزن زیادی نیاز دارد، مورد استفاده قرا می‌گیرد.

شایان ذکر است که استفاده از این آلیاژ در خلاء نیز متداول است. از دیگر کاربردهای این آلیاژ می‌توان به تولید محصولات درجه یک برای کاربردهایی از جمله پره‌های توربین موتور هواپیماهای جت اشاره کرد. افزودن ماده آلیاژی فرونیوبیوم به فولاد، سبب افزایش قدرت و همچنین مقاومت فولاد در مقابل فشار و همچنین افزایش جوش‌پذیری فولاد نیز می‌شود. ذکر این نکته حائز اهمیت است که افزودن فرونیوبیوم به فولاد، از هرگونه خوردگی بین کریستال‌ها در فولادهای ضدزنگ ممانعت به عمل می‌آورد و مقاومت فولاد ضدزنگ را در برابر خوردگی، جوش‌پذیری، شکل‌پذیری و چقرمگی افزایش می‌دهد.

درحال‌حاضر بزرگ‌ترین شرکت‌های تولیدکننده فرونیوبیوم در جهان که در بازار جهانی این محصول نقش موثری ایفا می‌کنند، شامل شرکت‌های Anglo American، Niobec (Magris Company)، China Molybdenum و CBMM هستند که این شرکت‌ها حدود ۹۲ درصد سهم بازار فرونیوبیوم را در اختیار دارند. در سال ۲۰۲۱، تقاضای جهانی برای این محصول بالغ بر ۱۳۴ هزار تن برآورد شده است. بیشترین تقاضا نیز متعلق به شرق آسیا به واسطه حضور چین و همچنین امریکای شمالی است.

▣ چین، مقصدی جذاب برای صادرات فرونیوبیوم

به منظور اطلاع از وضعیت تجارت فرونیوبیوم به عنوان یک آلیاژ مهم و حساس در این گزارش، به بررسی واردات و صادرات این محصول در جهان، بزرگ‌ترین مقاصد صادراتی و بزرگ‌ترین مبادی وارداتی پرداخته شده است.

نمودار ۱، وضعیت واردات فرونیوبیوم و بزرگ‌ترین واردکنندگان این محصول را در بازه زمانی سال‌های ۲۰۱۲ تا ۲۰۲۱ نشان می‌دهد.

همان‌طور که در نمودار مذکور نیز ارائه شده است، تجارت فرونیوبیوم در جهان در بازه زمانی مورد بررسی روند باثباتی را نپیموده و با فراز و فرودهایی همراه بوده است اما به طور کلی می‌توان عنوان کرد که واردات این محصول در این بازه زمانی، سالیانه به طور متوسط با رشد ۳.۸ درصدی مواجه بوده است.

بزرگ‌ترین کشور واردکننده این محصول چین محسوب می‌شود که حدود ۳۵ درصد از سهم واردات فرونیوبیوم در جهان را به خود اختصاص داده است. پس از چین در مقام دوم، امریکا به عنوان بزرگ‌ترین واردکننده فرونیوبیوم در سطح جهان شناخته می‌شود که سالیانه حدود ۴ درصد آن را دوباره صادر می‌کند.

با توجه به کاربردهای فرونیوبیوم و حجم تولیدات تکنولوژیکی این ۲ کشور، واضح است که چین و امریکا و به طور کلی کشورهایی با تولیدات صنعتی پیشرفته، بالاترین تقاضا را برای فرونیوبیوم در اختیار داشته باشند. سنگاپور از سال ۲۰۱۴ به جرگه واردکنندگان فرونیوبیوم پیوسته و سهم واردات آن از صفر به ۱۳ هزار تن در سال ۲۰۲۱ رسیده است. از این‌رو که این کشور در این سال‌ها پروژه‌هایی صنعتی را با همکاری تایوان، هنگ‌کنگ و کره‌جنوبی آغاز کرده است، این امر موجب پدیدار شدن تقاضا برای فرونیوبیوم شده و اقدام به واردات این محصول کرده است.

لازم به ذکر است که این کشور در بازه زمانی سال‌های ۲۰۱۴ تا ۲۰۲۱، سالیانه به طور متوسط حدود هفت هزار و ۵۰۰ تن واردات فرونیوبیوم داشته و سهم واردات این کشور از کل نیوبیوم تجارت شده در جهان حدود ۷ درصد است.

ژاپن و کره جنوبی که در رده‌های بعدی واردات نیوبیوم قرار دارند نیز با توجه به حجم خودروسازی و صنایع حساس در این ۲ کشور، از بزرگ‌ترین مصرف‌کنندگان این محصول به شمار می‌روند.

▣ برزیل، مهد تولید فرونیوبیوم

نمودار ۲، نشان‌دهنده صادرات فرونیوبیوم در جهان در بازه زمانی سال‌های ۲۰۱۲ تا ۲۰۲۱ است. روند صادرات فرونیوبیوم در جهان نیز روندی مشابه واردات پیموده است و اگرچه در این بازه زمانی با فراز و فرودهایی همراه بوده اما طی بازه زمانی مورد بررسی، با رشد ۴ درصدی مواجه بوده است. همان‌طور که در نمودار مذکور نیز مشخص است، در سال ۲۰۲۰ به دلیل رکود ناشی از همه‌گیری کرونا و قرنطینه‌های دولتی ناشی از آن، تجارت این محصول نیز مانند سایر کامودیتی‌ها تحت تاثیر قرار گرفته و افت قابل‌توجهی را تجربه کرده است.

بزرگ‌ترین تولیدکنندگان نیوبیوم در جهان برزیل و کانادا هستند و بنابراین سهم ۷۷درصدی برزیل از صادرات جهانی فرونیوبیوم معقول است.

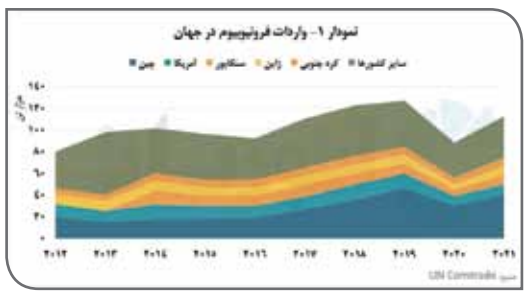
همان‌طور که پیشتر نیز اشاره شد، امریکا و سنگاپور به تجارت مجدد فرونیوبیوم می‌پردازند. البته این دو کشور تقاضای داخلی بالایی نیز از این محصول دارند. فرونیوبیوم برزیل در دو گرید ۶۵ و ۶۷ درصد نیوبیوم عرضه می‌شود.

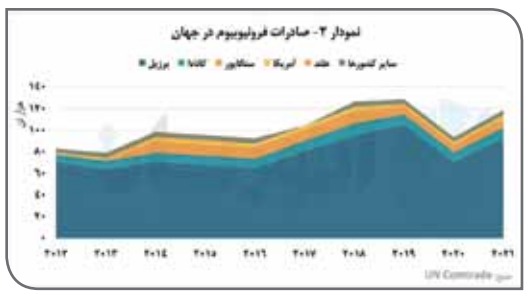
نکته قابل توجه در مورد صادرات فرونیوبیوم برزیل این است که بهترین مقاصد صادراتی این محصول برای برزیل، چین و هلند هستند که به ترتیب هر یک با سهم ۳۵ و ۲۳ درصدی از صادرات این کشور را به خود اختصاص داده‌اند.

به تازگی کاربرد تازه‌ای از فرونیوبیوم در فرانسه کشف و آزمایش شده است. در راکتور هسته‌ای حرارتی در فرانسه به صورت آزمایشی از فرونیوبیوم استفاده شده و اهمیت این محصول را بیش از پیش آشکار ساخته است.

این راکتور این ظرفیت را دارد که تولیدکننده برق بدون انتشار کربن و گازهای گلخانه‌ای باشد.

بنابراین با توجه به این کاربرد و سیاست‌های کربن صفر که هم‌اکنون توجه بسیاری از کشورها را به خود جلب کرده است، به احتمال فراوان در زمانی نه چندان دور، تقاضا برای این محصول افزایش خواهد یافت و تجارت آن نیز روند صعودی خواهد پیمود.

فراز و فرود نرخ محصولات فولادی

در هفته‌ای که گذشت متوسط نرخ سنگ‌آهن خلوص ۶۲درصد وارداتی در چین افت جزیی داشت چراکه با افزایش آمار ابتلا به کرونا در چین بازار در حالت انتظار به سر می‌برد. به گزارش فولاد ایران، متوسط نرخ از ۱۱۳ دلار به ۱۱۱.۶۵ دلار هر تن سی‌اف‌آر رسید. بازار چین نیاز دارد تا سیاست‌های حمایتی بیشتری برای ثبات اقتصاد آن اتخاذ شود. هنوز جا برای تأثیرگذاری اقدامات سیاستی وجود دارد و اگر اکنون دولت چین خوب عمل کند، به تثبیت رشد در سال آینده کمک خواهد کرد. در عین حال، خرید شرکت‌ها به طور مداوم تحت‌تأثیر تعداد بالای موارد ابتلا به کرونا قرار دارد. علاوه‌بر این، کارشناسان بهداشتی پیش‌بینی کردند که نیمی از جمعیت شانگهای مبتلا خواهند شد، در حالی که کل کشور چین تا اوایل ماه مارس از ۳ اوج‌گیری دیگر بیماری کرونا رنج خواهد برد.

▣ قراضه

هفته گذشته در بازار واردات قراضه در ترکیه متوسط نرخ قراضه سنگین ۸۰-۲۰ در حدود ۳۸۷ دلار هر تن سی‌اف‌آر ثبات نسبی داشت.قراضه صادراتی سنگین کلاس ۲ ژاپن نیز تا ۱۶ دلار بالا رفته به ۳۷۸ دلار هر تن فوب رسید. متوسط نرخ قراضه وارداتی سنگین در شرق آسیا نیز ۵ دلار ارزان‌تر شده ۴۰۰دلار هر تن سی‌اف‌آر ثبت شد.

▣ بیلت

هفته گذشته میلادی آخرین متوسط نرخ بیلت صادراتی سی‌ای‌اس تا ۱۲ دلار ارزان تر شده ۵۱۰ دلار هر تن فوب دریای سیاه بود. در بازار واردات چین بیلت از ۴۸۲ دلار هفته قبل به ۴۸۰ دلار هر تن سی‌اف‌آر کاهش داشت. از طرفی در بازار داخلی چین نیز متوسط نرخ بیلت هفته گذشته از ۵۴۶ دلار به ۵۳۴ دلار هر تن درب کارخانه کاهش داشت. در بازار واردات جنوب شرق آسیا نیز نرخ بیلت از ۵۵۰ تا ۵۶۱ دلار به ۵۶۳ دلار هر تن سی‌اف‌آر رسید.

بیلت صادراتی ایران نیز از ۴۵۵ دلار به ۴۷۰.۵ دلار هر تن فوب رسید. نرخ شمش با توجه به کمبود عرضه با افزایش روبه‌رو شد.

▣ مقاطع

هفته گذشته در چین متوسط نرخ میلگرد صادراتی به گزارش پلاتس از ۵۶۵ دلار به ۵۹۳ دلار هر تن فوب رسید. در بازار داخلی چین در بورس شانگهای نیز قرارداد میلگرد از ۵۸۱ دلار به ۵۷۳ دلار هر تن کاهش داشت. میلگرد صادراتی ترکیه تا ۴ دلار افت داشته به ۶۵۹ دلار هر تن فوب رسید.

همچنین در بازار داخلی امریکا میلگرد در ۹۴۵ دلار هر شورت تن درب کارخانه ثبات داشت. در بازار داخلی اروپا نیز میلگرد ۵ یورو افت داشته ۷۴۵ یورو هر تن درب کارخانه ثبت شد.

دربازار ایران، محدودیت عرضه شمش باعث رقابت در خرید میلگرد شد و نرخ را بالا برد. انتظارات تورمی همراه با مدیریت ذوب آهن نرخ تیرآهن را به اوج خود رساند.

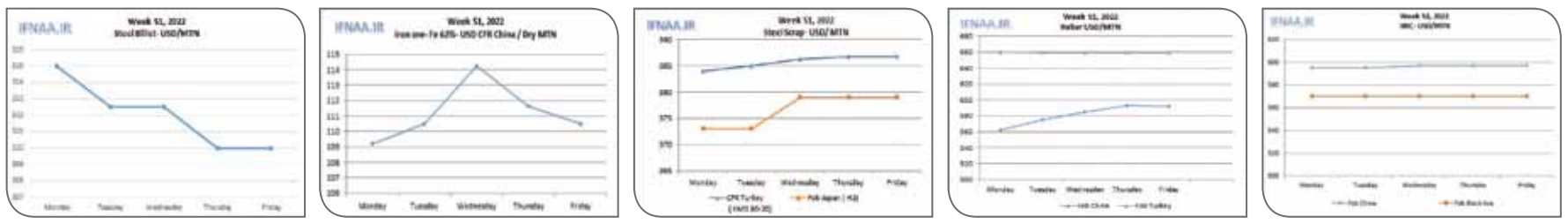
▣ ورق

هفته گذشته میلادی ورق گرم صادراتی سی‌ای‌اس از ۵۷۰ دلار به ۵۸۸ دلار هر تن فوب دریای سیاه رسید. متوسط نرخ ورق گرم صادراتی چین نیز از ۵۸۸ تا ۶۰۰دلار به ۵۸۷ تا ۵۹۷ دلار هر تن فوب رسید. ورق گرم وارداتی در جنوب شرق آسیا ۱۰ دلار بالا رفته ۶۱۰ دلار هر تن سی‌اف‌آر ثبت شد.

در بازار داخلی اروپا ورق گرم ۱۵ یورو رشد داشته ۶۸۰یورو هر تن درب کارخانه شنیده شد. در بازار داخلی امریکا هم ورق گرم ۷۰۰ دلار هر شورت تن درب کارخانه بود که ۱۰ دلار بهبود داشت.

همچنین اسلب صادراتی سی‌ای‌اس تا ۱۰ دلار بالا رفته ۴۵۵ دلار هر تن فوب شنیده شد.

دربازارایران، نرخ ورق دو میلیمتر رول در مبارکه روز یکشنبه ۲۴۳۰۰۰ ریال بود که تا روز چهارشنبه به ۲۵۰۰۰۰ریال رسید. به علت عقب‌نشینی فروشندگان از عرضه کالا، نرخ بالا رفت. بر خلاف همه کالاها ورق اکسین بازار باثباتی داشت که ناشی از محدودیت عرضه آن بود. نرخ ورق سرد به علت محدودیت عرضه بالا رفت. با توجه به افزایش نرخ ورق گرم نرخ ورق گالوانیزه نیز صعودی بود.

اخبار

عوارض آلایندگی معادن پرداخت شود

نماینده بافق یزد در مجلس شـورای اسلامی گفت: شـهرداری پرداخت یک درصد عوارض توسط معادن دارای آلایندگی را پیگیری کند.

بـه گزارش ایرنـا، محمدرضا صباغیان در جلسـه کارگروه توسـعه شهرسـتان بافق گفت: معادنی که مشمول ۲ درصد می‌شـوند، پرداخت آنها نیز توسط شهرداری و فرمانداری پیگیری شود.

وی تصریح کرد: اگر مبانی محیط زیسـتی در کنار احداث واحدهای صنعتی در شهرسـتان دیده نشود، در آینده دچار مشکل و معضل آلودگی هوا می‌شویم.

صباغیان افـزود: در کارگروه توسـعه اولویت‌های شهرسـتان مقرر شـد در مورد جاده بافق به بهاباد، ۲ گزینه مطرح شده توسط کارشناسان بررسی شود.

وی ادامه داد: درباره راه سـیروس آباد هم جلسه‌ای در استانداری تشکیل و طرحی که توسط مشاور تهیه شده، بررسـی و برای اجرا ابلاغ شود تا مجموعه‌های معدنی شروع به کار کنند.

نماینده مردم در مجلس خاطرنشـان کرد: در مورد راه کرمان به بافق مقرر شد با مبلغی که درحال‌حاضر وجود دارد، کمربندی جنوب غربی به مناقصه گذاشته شود. بافق در ۱۱۰ کیلومتری شهر یزد قرار دارد.

فعالیت کارخانه سیمان بجنورد متوقف شد

مدیرکل صنعت، معدن و تجارت خراسـان شمالی گفت: کارخانه سـیمان بجنورد به دلیل قطعی گاز و اسـتفاده از سوخت دوم در شرایط بازسازی قرار دارد و تولید سیمان در این واحد صنعتی به مدت ۲۰ روز متوقف شد.

حسـین حاجـی بگلو ایرنـا اظهار کـرد: قطع گاز واحدهای صنعتی بزرگ در خراسـان شـمالی بدلیل سـرمای هوا و اولویت داشـتن تامین گاز خانگی در دسـتور کار قـرار دارد و قطعی گاز کارخانه سـیمان بجنورد نیز در این راستا انجام شد.

وی افزود: استفاده از سوخت دوم مازوت در کارخانه سـیمان نیاز به بازسـازی ۲۰ روزه این واحد صنعتی دارد و در این مدت فعالیت آن متوقف می‌شود.

مدیرکل صنعت، معدن و تجارت خراسـان شمالی افزود: کارخانه سیمان بجنورد در مرحله نخست یک خـط تولید خـود را از مدار خارج و برای خط دیگر از سوخت مازوت استفاده می‌کند.

وی گفـت: محدودیت مصرف گاز فرصتی اسـت تا کارخانه سیمان نسبت به بازسازی اساسی اقدام کند و اکنون تولید در این کارخانه متوقف است و پیش‌بینی می‌شـود کـه فعالیت در این واحـد صنعتی در اواخر آذرماه جاری از سرگرفته شود.

مدیرکل صنعت، معدن و تجارت خراسـان شمالی بـا بیان اینکه سـیمان به میزان فـراوان و مورد نیاز ذخیره‌سـازی شده است تصریح کرد: اکنون مشکلی در تامین سـیمان اسـتان وجود ندارد و این محصول به میزان مورد نیاز موجود و ذخیره‌سازی شده است.

وی دربـاره محدودیت مصرف گاز در پتروشـیمی خراسـان اظهار کرد: مصرف گاز پتروشیمی خراسان واقع در بجنورد هم محدود شـده اسـت که این واحد صنعتی بخشی از نیازبه سوخت را از گازوئیل استفاده می‌کند. حاجی بیگلو افزود: احتمال داده می‌شود که در زمسـتان امسـال صنایع فولادی نیز به استفاده از سوخت جایگزین ملزم شوند.

کارخانه سـیمان بجنورد یکـی از مهم‌ترین مراکز تولید سیمان در کشور است که با ظرفیت اسمی تولید سالانه یک میلیون و ۷۹۲ هزار تن و ۱۲ نوع محصول مختلف از جمله انواع سیمان و پوزولان طبیعی علاوه بر پاسخگویی به نیاز صنعت ساختمان کشور قادر به صادرات محصول به کشورهای منطقه است.

خراسـان شـمالی در شمالشرق کشور واقع است و حدود ۴۰۰ واحد صنعتی در این استان فعال است.

عکس: آیدا فریدی

گام‌های بلند برای تکمیل زنـــجیره فولاد فارس

گروه معدن

مروری بر اقدامات و دسـتاوردها در مسـیر توسعه اسـتان فارس گویای گام‌های تکمیلی برای تکمیل زنجیره فولاد است.

تلاش برای جلوگیری از خام فروشـی مواد معدنـی و کسـب مقام دوم کشـور در جذب اعتبـارات قانون بودجه سـال ۱۴۰۰ از دیگر نکات برجسته در کارنامه اقتصادی دولتمردان در استان فارس است.

اجرای طرح‌های توسعه

استان فارس که در سـال‌های اخیر عرصه ایجاد بخش‌هـای مختلف زنجیره تولید فولاد بوده اسـت، در ماه‌های گذشـته با تلاش‌های دولت سـیزدهم در مسیر تکمیل این زنجیره گام برداشته است.

حمیدرضا ایزدی، رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت اسـتان فارس در خصـوص اقدامـات در جهـت تکمیـل زنجیره فـولاد به ایرنـا گفت: به منظور تکمیل و افزایـش تولید محصولات و تکمیل زنجیره تولید محصولات فولادی طرح توسعه‌ای متعددی در دست اجرا است.

وی افزود: از جملـه این طرح‌ها می‌توان به کنسـانتره آهن و گندله آهن با ظرفیت تولید سـالانه هر کدام ۷ میلیـون و ۵۰۰ هزار تن، ورق نـورد گرم فـولاد زنگ نزن بـا ظرفیت ۲میلیـون و ۴۳۰ هزار تن، میلـه و میگرد از جنس فـولاد آلیاژی به جز فـولاد زنگ نزن ۵۰۰ هزار تن و ورق فولادی با پوشـش روی (برق گالوانیزه) ۱۰۰ هزار تن اشاره کرد.

به گفته رئیس صمت فارس، تولید سـالانه لولـه بدون درز از فولادی به جز فولادی زنگ نزن ۳۰۰ هزار تن، اسـلب فولادی آلیاژی به جز فولاد زنگ نـزن (حاصل از فرآیند ذوب) ۲ میلیون و ۷۰۰ هزار تن، آهن‌اسفنجی خام به روش گرم ۳ میلیون و ۶۰۰ هزار تن، سیم و مفتـول فنری از جنس فـولادی آلیاژی به جـز فولاد زنـگ نزن ۷۰۰ هزار تـن از دیگر طرح‌های این حوزه است.

ایزدی افزود: استان فارس با ورود به عرصه تولیـد سـیم و مفتـول غیر فنـری از جنس فولادی آلیاژی به جز فولاد زنگ نزن سـالانه ۹۵۰ هـزار تـن، ورق فولادی رنگی سـالانه ۶۵۰هزار تن، الکترود جوشـکاری ۲۰۰ هزار تن، پیچ فـولادی آلیاژی ۱۵۰ هزار تن، انواع مهره فولادی آلیاژی ۵۰ هزار تن، لوله حفاری سالانه ۲۰۰ هزار تن در مسیر تکمیل زنجیره فولاد گام برداشته است.

جلوگیری از خام فروشی

یکـی از رویکردهـای دولـت سـیزدهم جلوگیـری از خام‌فروشـی محصـولات و مـواد معدنی اسـت که این موضوع از سـوی رئیس‌جمهـوری نیـز مورد تاکید واقع شـده است.

این مسـئله مـورد تاکید اسـتاندار فارس نیـز قـرار دارد و وی در یکـی از جلسـات شـورای معادن اسـتان، محمدهادی ایمانیه اسـتاندار فارس تاکید کرد که اجازه نخواهیم داد مـواد معدنـی به شـکل خام از اسـتان خارج شود.

حمیدرضـا ایزدی، رئیس سـازمان صنعت، معـدن و تجارت فارس نیـز در این خصوص گفـت: هرچند عمده مواد معدنی اسـتان در صنایـع مصرف‌کننده اسـتان و کشـور مورد اسـتفاده قرار می‌گیرد اما صادرات مواد خام معدنـی از جمله سـنگ‌های تزئینی از نقاط ضعف این بخش محسوب می‌شود.

وی افـزود: خام فروشـی منابـع معدنی به نوعی هـدر رفت ثروت ملی اسـت و هرچند که این مسـئله در کوتاه مدت درآمد خوبی را نصیب کشور خواهد کرد، اما این یک درآمدها پایدار نیسـت و روزی به پایان خواهد رسـید و فرصـت طلایی ایجاد ارزش افزوده و رشـد درآمدهـای عمومـی را نیز از اقتصاد کشـور خواهد گرفت.

امسـال صادرات اسـتان فـارس در بخش معدن و صنایع معدنی به میزان ۲۵۸ میلیون تن با ارزش ۳۷۲ میلیون دلار بوده اسـت که نسـبت به مدت مشابه پارسـال ۱۲۸ درصد افزایش داشـته است. وی ادامه داد: در استان فـارس نیز جلوگیـری از خام فروشـی مواد معدنی از سیاست‌های اصلی سازمان صنعت، معدن و تجارت اسـت و با ایـن هدف، ایجاد واحدهای صنایع معدنی، توسـعه فعالیت‌های صنایـع فعلی، ایجاد زیرسـاخت برای معادن ازجملـه پروژه‌هـای برق رسـانی بـه معادن سنگ‌آهن شمال استان، آسفالت جاده معادن خاک نسوز و صنعتی شمال استان و همکاری و هماهنگی با واحد دانش‌بنیان در حال انجام است. وی اضافه کرد: احداث واحدهای کاشی و سرامیک در شمال استان نیز با هدف ایجاد ارزش افـزوده در خاک‌های نسـوز و صنعتی شـمال استان انجام می‌شـود. رئیس سازمان صنعـت، معدن و تجـارت فارس بیـان کرد: بـا وجـود تصمیم بـر کاهش صـادرات مواد خـام در مقابل دیگر بخش‌ها شـاهد افزایش صادرات هسـتیم بـه گونه‌ای امسـال میزان صـادرات در بخـش معـادن و صنایع معدنی بـه میـزان ۲۵۸ میلیون تن بـا ارزش ۳۷۲ میلیـون دلار ۱۲۸درصد نیز افزایش داشـت و طی ماه‌هـای اخیر گام‌های بسـیار بزرگی جهـت جلوگیری از خام فـروش مواد معدنی اسـتان برای ایجـاد صنایع معدنی برداشـته شده است.

کسـب مقام دوم کشور در جذب اعتبارات

همچنین بنابر گزارش‌های رسـمی، استان فارس در جذب اعتبارات قانون بودجه سـال ۱۴۰۰، عنوان دوم کشور را کسب کرده است.

ایـن موفقیت فـارس می‌توانـد در ارتقای شـاخص‌های مربـوط بـه تقویت اشـتغال و تولید بنگاه‌هـای اقتصادی، تأمین نقدینگی و جلوگیری از راکد یا بحرانی شـدن واحدهای تولیدی اثرگذار باشد.

سیمان ری، ۹۰ سال از کارخانه تا موزه

حدود ۹۰ سـال از احداث کارخانه سیمان ری می‌گذرد و قرار اسـت شنبه سوم دی فاز نخسـت این کارخانه کهن که حالا موزه شده رونمایی شود.

به گزارش ایرنا، کارخانه سـیمان ری در حوزه استحفاظی منطقه ۲۰ پایتخت اسـت؛ کارخانه‌ای سـالخورده که زمانی نخستین خط تولید سیمان کشور را در دل خود جا داده بود و منشا بسیاری از راه سازی‌ها و توسعه زیرساخت‌های کشور به شمار می‌رفت.

ایـن کارخانـه در محدوده تپه باسـتانی دژ رشـکان، برج طغـرل، باروی تاریخی شـهری، چشـمه علی، گورسـتان تاریخـی ابن بابویه، بقعه بی‌بی زبیده، حرم شـاه عبدالعظیم و کاروانسراهای عباسی و قاجاری قرار دارد.

کارخانه سـیمان در زمینی به وسـعت حدود ۹ هکتار در هشـتم دی ۱۳۱۲ بهره‌برداری شـد و تا پیـش از فروردین ۱۳۶۳ فعال بود که به دلیل توسعه شهر تهران و انتشار بیش از حد آلودگی توسط کارخانه، تولید متوقف و کار پایان یافت.

ایـن کارخانه با قدمتی نزدیک به ۹۰ سـال، سـال ۹۷ در فهرست آثار ملی کشور قرار گرفت و نام میراث صنعتی تهران

به خود گرفت و براسـاس مصوبه هیات وزیران برای ۳۰ سال کارخانه، به شهرداری تهران واگذار شد.

شـهرداری منطقه ۲۰ به عنوان متولی با اخذ مجوز قضایی بـرای رفع تصرف و تحویل این میراث ارزشـمند ملی، اقدام کرد و مقرر شـد بعد از مرمت و احیای کارخانه سیمان ری، مکانـی برای فعالیت‌های فرهنگی و گردشـگری در تهران و ری باشد.

مدتی بعد شـهرداری منطقه ۲۰ و سـازمان نوسازی شهر تهران مسئول بازآفرینی و تبدیل کارخانه سیمان ری به موزه صنعت شـدند؛ البته نباید ایـن نکته را از یاد برد که پیش از این نیز کارخانه سیمان ری توسط متصرفان غیرقانونی اشغال و آسیب هایی به بنا وارد شده بود.

در نهایت ارسـال آثار برای بازآفرینی کارخانه سیمان ری فراخوان شـد و طرح‌های زیادی از خارج و داخل کشـور به شـهرداری ارسـال شـد و پس از چند مرحله داوری، امسال بخشـی از فرآیند تبدیل این کارخانه به موزه به نتیجه رسید و فاز نخست آن سـوم دی با حضور مسئولان شهری افتتاح می‌شـود. آبان امسـال بهره‌برداری آزمایشـی از موزه دیزل ژنراتـور با برگزاری تور بازدید فعـالان حوزه میراث فرهنگی انجام شـد. سـیدمهدی هدایت، مدیرعامل سازمان نوسازی شـهرداری تهران هم در این باره اعلام کرد: کارخانه سیمان ری نخسـتین کارخانه سیمان کشور با خط تولید ۱۰۰ تنی بوده اسـت و کاربـری اصلی این طرح موزه صنعت سـیمان اسـت، همچنین در راستای حمایت از اشتغال و فعالیت‌های دانش‌بنیان، قرار شده بخشی از آن هم به فضاهای اشتراکی و استارت‌آپ‌ها اختصاص پیدا کند. وی با بیان اینکه این طرح بزرگ، مجموعا در سـه هکتار عرصه به سازمان نوسازی شهر تهران واگذار شـد، ادامه داد: در روز افتتاح فاز نخست پروژه است، موزه دیزل ژنراتور در این محل راه‌اندازی می‌شود.

این مسئول خاطرنشان کرد: نمایش ۲ دستگاه دیزل بسیار قدیمی که هر کدام از آنها با تولید ۲.۵ مگاوات، برق شهرری را تولید می‌کردند، از دیگر بخش‌های این موزه است، اسنادی که از آنجا به‌دسـت آمده و تجهیزات و ابزاری که در کارخانه سـیمان بوده هم در موزه صنعت سـیمان بـه نمایش عموم گذاشته می‌شود.

هدایت با اشاره به بودجه در نظر گرفته شده برای بازسازی فاز نخست کارخانه سیمان ری یادآور شد: در فاز نخست این طرح تاکنون ۲۵۰ میلیارد ریال هزینه شـده است، همچنین رویکرد گردشگری و برگزاری تورهای گردشگری برای دیدن موضوعـات جذاب در این کارخانه قدیمی دنبال می‌شـود تا شـهروندان برخی از نخسـتین‌ها را در این کارخانه قدیمی ببینند. مدیرعامل سـازمان نوسازی شـهر تهران خاطرنشان کرد: در سـیمان ری، روزشـماری نصب کرده‌ایـم و البته به محض اینکه فاز اول مجموعه به بهره‌برداری برسد، ادامه کار را پیگیری خواهیم کرد.

توسعه اقتصادی آذربایجان شرقی با راه‌اندازی معادن

اسـتاندار آذربایجان شـرقی با تاکید بر فعال شدن تمامی معادن غیرفعال استان، گفت: کشف و راه‌اندازی معادن جدید نیاز مبرم استان برای توسعه اقتصادی است.

به گزارش ایرنا، عابدین خرم در جلسه شورای معادن استان با اشـاره به اینکه فعال‌سازی تمام معادن یکی از راهبردهای اصلی نظام و دولت است، افزود: ما در استان ۷۰۰ معدن ثبت شده داشـتیم که ۵۰ درصد آنها غیرفعال بود و با تلاش‌های سـازمان صمت و مجموعه دستگاه‌های اجرایی ۴۱ معدن به چرخه فعالیت بازگشـته است که البته آمار پایین است. وی، نگاه برنامه‌ای به بخش معدن را ضروری دانست و اظهار کرد: در این راسـتا فرمانداران تشکیل کمیته معادن شهرستان‌ها را باید جدی بگیرند و از این فرصت فوق‌العاده برای پیشرفت مناطق مختلف اسـتفاده کنند و برای ایـن منظور باید نگاه برنامه‌ای به بخش معدن داشـته باشیم و گزارش‌های دقیق و قابل قبول از میزان تأثیر این بخش در توسـعه استان تهیه شـود. خرم با اشـاره به مزایده واگذاری محدوده‌های معدنی آذربایجان شـرقی، یادآور شد: این مزایده اگر در جهت فعال کردن معادن غیرفعال باشـد خبر خوشی برای استان است، در غیر این صورت باید یـک اقدام جهادی برای فعال کردن این معادن انجام شود.

وی بر استیفای حقوق دولتی و سایر عوارض قانونی معادن فعال در اسـتان تاکید کرد و از فرمانداران خواسـت تا برای پیشـرفت اقتصادی و حل مشـکلات ناشـی از فعالیت‌های معدنی در مناطق مختلف اسـتان تشـکیل کمیته معادن در شهرستان‌ها را جدی گرفته و دنبال کنند.

خرم با بیان اینکه راه‌اندازی معادن جدید با لحاظ حفاظت از محیط‌زیست و منابع طبیعی برای توسعه استان نیاز اصلی است، ادامه داد: توسعه استان به معنای واقعی باید از رهگذر معادن شکل بگیرد و راهکارهای مشخص در این حوزه داشته باشـیم کـه در این زمینـه معاونت هماهنگی امـور عمرانی استانداری، فرمانداری‌ها و اعضای شورای معادن باید موضوع را به عنوان یک عامل اساسی برای پیشرفت اقتصادی استان مورد توجه قرار دهند.

در ایـن جلسـه موضوع بنـد ۵ مـاده ۴۳ قانـون برنامه ششـم توسـعه مبنی‌بر اختصاص یک درصـد فروش معادن و صنایـع معدنـی بـرای جبـران خسـارت‌های ناشـی از فعالیت‌هـای معدنـی در مناطق درگیر بررسـی و ۳ مورد از مصوبـات کمیته فنی شـورای معادن اسـتان ازجمله مجوز برداشـت مواد معدنـی مورد نیـاز برای طرح‌هـای عمرانی در شـعاع ۲۵ کیلومتـری معـادن فعـال مطـرح و تصویب شد. در این جلسه همچنین سه مورد از مصوبات کمیته فنی شورای معادن استان ازجمله مجوز برداشت مواد معدنی مورد نیـاز برای طرح‌های عمرانی در شـعاع ۲۵ کیلومتری معادن فعال، مطرح و تصویب شد.

آذربایجان‌شـرقی با ۸ میلیارد تن ذخایر معدنی تخمینی، رتبه نخست کشـور را دارد، اما تا کنون کمتر از ۱۰درصد از این ذخایر کشف شده است.

افتتاح مجتمع گندله‌سازی بهاباد در شهریور ۱۴۰۲

مدیرعامل شـرکت آهن و فولاد غدیر ایرانیان و سرمایه‌گذار کارخانـه گندله‌سـازی بهابـاد از راه‌اندازی و افتتـاح مجتمع گندله‌سـازی بهاباد در شـهریورماه ۱۴۰۲ خبر داد. به گزارش ایسنا، اسداله فرشاد در جریان بازدید فرماندار بهاباد و مدیرکل تعـاون کار و رفـاه اجتماعی اسـتان از مجتمع گندله‌سـازی بهابـاد، تصریح کرد: بیشـتر تجهیزات ایـن کارخانه خریداری شـده و طبق برنامه‌ریزی که صورت گرفـت امیدواریم تا پایان شـهریورماه ۱۴۰۲ ایـن مجتمع عظیم گندله بـه بهره‌برداری برسـد. وی با اشـاره به اینکه با راه‌اندازی ایـن کارخانه زمینه اشـتغال ۶۵۰ نفـر اشـتغالزائی مسـتقیم ایجاد خواهد شـد، اظهـار کرد: کارخانه گندله‌سـازی بهاباد ۸۰ درصد پیشـرفت کار داشـته و بـه دسـت متخصصیـن داخلـی ایجـاد شـده اسـت. سـرمایه‌گذار مجتمع گندله‌سـازی بهاباد با بیان اینکه تلاش شـده با اتـکا و اعتقاد بـه بومی سـازی، تجهیزات این کارخانـه را تهیه کنیم، گفت: در راسـتای اسـتفاده حداکثری از توانمندی سـازندگان داخل کشور، قرارداد ساخت تجهیزات مورد نیاز این مجتمع بسته شـده است. مدیرعامل فولاد غدیر ایرانیـان بیـان کرد: یک تفاهمنامه مشـترکی با شـرکت‌های دانش‌بنیان یزد و دانشـگاه یزد منعقد شـده تـا نیروهایی که در رشـته‌های مختلف معدنی و صنعتی هستند که بومی خود اسـتان یزد هسـتند و می‌خواهند در کار صنعـت به‌کار گرفته شـوند، بتوانند در مجتمع گندله‌سـازی بهاباد به عنوان نیروی بومی استان مشغول به کار شوند با تخصصی که دارند تاما شاهد این باشیم تا از نیروی بومی جهت کادرسازی استفاده کنیم.

غفلت از توسعه زیرساخت‌های معدن

گیتا جاودانی

محیط‌زیست و منابع طبیعی مهم‌تر است یا معدنکاری و بهره‌برداری از ذخایر خدادادی کشور؟ انتخاب بسیار دشوار است.

از یک‌سو، محیط‌زیست امانتی است که باید به‌دست آیندگان سپرده شود و منابع‌طبیعی موهبتی تجدیدناپذیر است.

از سوی دیگر، معدنکاری یکی از غنی‌ترین بخش‌هایی است که می‌تواند چرخ اقتصاد کشور را به‌گردش درآورد و آسیب‌های مصیبت تحریم را کاهش دهد. آیا می‌توان راه بینابینی یافت که نه سیخ بسوزد و نه کباب؛ راهکاری که نه سرمایه‌های تجدیدناپذیر کشور را ویران کند و به باد دهد و نه ما را در مسیر توسعه عقب‌تر و عقب‌تر نگه دارد؟ در گزارش امروز «روزگارمعدن» درباره «اهمیت جاده و زیرساخت‌های موردنیاز معدن» است و در این زمینه، نظر کاظم بروسمند و محمد دهجو، ۲ تن از کارشناسان و فعالان معدنی را جویا شدیم.

رگ حیات معدن

کاظم بروسمند ـ کارشناس و فعال معدن:

از جمله ارکان مهم توسعه صنعت معدنکاری، توسعه زیرساخت‌های اساسی از جمله راه و جاده‌های مواصلاتی بین شهرها، روستاها و مناطق دورافتاده است.

معادن بیشتر در مناطق کمتر توسعه‌یافته به فعالیت مشغول هستند و تداوم فعالیت بسیاری از آنها، از جمله معادن کوچک، به توسعه راه‌ها و جاده‌های کشور وابسته است.

اهمیت این موضوع آنقدر است که در قانون معادن کشور نیز موردتوجه قرار گرفته است و بر این اساس، بخشی از حقوق دولتی معادن باید به توسعه زیرساخت‌ها از جمله راه‌های ارتباطی اختصاص داده شود.

متاسفانه تاکنون برخی از مبالغ پرداختی بابت حقوق دولتی معادن به‌درستی مدیریت نشده است و در بیشتر مناطق کشور، جاده‌های منتهی به معادن، وضعیت مناسبی ندارند.

برای رفع این مشکل، برخی معادن در ساخت یا احیای جاده همکاری خوبی داشته‌اند، اما باید به این نکته هم توجه داشت که برخی معادن کوچک، توان لازم برای ساخت راه و جاده را ندارند، اما متاسفانه فشار ارگان‌های دولتی بر این معادن، بیش‌ازپیش شده است.

تداوم این فشارها و ایجاد هزینه‌های مضاعف برای معدنکاران پیامد خوبی نداشته و ممکن است سبب تعطیلی برخی معادن شود.

▣ فصل معدنکاری

بی‌توجهی به ایجاد زیرساخت و توسعه راه‌های ارتباطی، سبب فصلی شدن فعالیت برخی معادن به‌ویژه در مناطق سردسیری کشور شده است که در نتیجه شاهد افزایش هزینه‌های معدنکاری و نرخ تمام‌شده استخراج ماده معدنی و غیراقتصادی شدن برخی پروژه‌ها شده‌ایم.

علاوه بر موارد فوق، قوانین موجود در حوزه محیط‌زیست و منابع‌طبیعی در تعارض با هدف‌گذاری‌های انجام‌شده در راستای افزایش تولید و بهره‌وری معادن است. مخالفت این ۲ سازمان با معدنکاری تا به آنجا است که از اساس، هرگونه فعالیت معدنی را مخرب می‌شمارند و این در حالی است که فعالیت معدنکاری کلید توسعه هر منطقه و رونق اقتصادی منطقه خواهد بود. این موضوع یکی از چالش‌های بزرگ معدنکاران برای انجام عملیات اکتشاف، توسعه جبهه کاری استخراجی، توسعه جاده‌های معدنی (حتی با رعایت قوانین محیط‌زیستی) شده است.

▣ به نرخ جان

نبود جاده‌های استاندارد در برخی مناطق کشور سبب ایجاد حوادث به‌ویژه در هنگام انتقال تجهیزات و ماشین‌آلات سنگین معدنی شده، همچنین کمبود زیرساخت‌های مناسب باعث شده است، در برخی موارد، افراد حادثه‌دیده در معادن و محدوده‌های اکتشافی، صدمات جبران‌ناپذیری را متحمل شوند یا جان خود را از دست بدهند.

در پایان، شفاف‌سازی قوانین موجود کشور، هماهنگی میان ادارات ذی‌ربط در بخش معدن و تجدیدنظر در قوانین به‌ویژه قوانین زیست‌محیطی، برای تسهیل فعالیت معدنکاران امری ضروری است. علاوه بر این، با عنایت به قانون معدن کشور، لازم است موضوع تخصیص بودجه از محل حقوق دولتی معادن برای توسعه زیرساخت‌ها و جاده‌های منتهی به معادن موردتوجه جدی قرار گیرد و با مدیریت سازمان‌های صمت استان‌ها برای اجرایی شدن آن برنامه‌ریزی شود.

دغدغه بزرگ معدنکاری

محمد دهجو ـ کارشناس و فعال معدن در خراسان‌جنوبی:

یکی از عوامل مهم جذب سرمایه‌گذار، وجود زیرساخت است. سرمایه‌گذاری که می‌خواهد در یکی از محدوده‌های اکتشافی سرمایه‌گذاری کند، به‌طورقطع بخش‌هایی را انتخاب می‌کند که زیرساخت کامل‌تری داشته باشند، چه این زیرساخت؛ آب، برق، گاز و تلفن و چه نزدیک بودن به مسیرهای اصلی، راه و جاده آسفالته باشد.

از دیگر تاثیرات مهم زیرساخت، خود را در هزینه‌های تمام‌شده ماده معدنی نشان می‌دهد. یکی از مهم‌ترین دغدغه‌ها در کار معدندار این است که بتواند حمل و نقل و جابه‌جایی ماده معدنی خود را با هزینه کمتر انجام دهد.

وقتی زیرساخت‌های اولیه برای دسترسی به معدن مناسب نباشد، ازیک‌طرف، داوطلب کمتری برای حمل بار پیدا می‌شود و از طرف دیگر، برای جابه‌جایی ماده معدنی هزینه‌های بالایی طلب می‌کنند.

به‌عنوان‌مثال، ۲ معدن را در نظر بگیرید که یکی با مسیر آسفالته یک کیلومتر فاصله دارد و راه دسترسی به آن جاده خاکی مناسبی است و دیگری حدود ۳۰ یا ۴۰ کیلومتر مسیر خاکی دارد که دسترسی به آن بسیار دشوار است.

به‌دلیل اینکه استهلاک ماشین‌آلات صنعتی در جاده خاکی بسیار زیاد است، صاحبان ماشین‌آلات سنگین به‌سختی قبول می‌کنند، بار معادنی را که جاده مناسبی ندارند، حمل کنند و یا حمل این بار هزینه بیشتری برمی‌دارد. بنابراین آماده نبودن زیرساخت و جاده به‌عنوان عوامل منفی شمرده می‌شوند و هزینه‌های سربار معدنکار را افزایش می‌دهند.

▣ پای امنیت هم در میان است

نکته دیگری که در زمینه اهمیت جاده باید به آن اشاره کرد، سهولت و امنیت تردد شاغلان در معدن است. جاده‌های نامناسب، امکان رفت‌وآمد به معدن را دشوار می‌کند و گاه آسیب‌هایی جدی به افراد درگیر در معدن و به‌تبع آن خانواده‌های‌شان وارد می‌کند و خلاصه اینکه، نبود زیرساخت و جاده‌های مناسب، مانعی بزرگ بر سر راه توسعه در بسیاری از نقاط معدنی است.

البته چالش کمبود یا نامناسب بودن زیرساخت‌ها، تنها موضوع جاده را در برنمی‌گیرد. برای مثال در خراسان‌جنوبی بخش‌هایی وجود دارد که حتی تحت‌پوشش شبکه موبایل هم نیستند و به‌این‌ترتیب، اگر اتفاقی برای کسی بیفتد و ماشینش در جاده‌ای خراب شود، باید بیش از ۴۰ یا ۵۰ کیلومتر را پیاده طی کند تا به جایی برسد که آنتن داشته باشد و بتواند درخواست کمک کند، پس فقط بحث جاده به‌عنوان زیرساخت مطرح نیست،بلکه در برخی مناطق، در کلیه مسائل زیرساختی با کمبود و مشکل روبه‌رو هستیم.

▣ جاده‌های ناایمن

درباره جاده باید به این موضوع هم اشاره کرد که بخشی از تصادفات، نه‌فقط در جاده‌های معادن، بلکه در سراسر کشور به‌خاطر ایمنی پایین و استاندارد نبودن جاده‌ها است. حال اگر این موضوع را برای جاده‌های معدنی تصور کنیم که هم از استانداردهای اولیه برخوردار نیستند و هم در بسیاری از نقاط، شرایط و عوامل خطرساز را در کنار هم جمع کرده است، بهتر متوجه وخامت شرایط می‌شویم. برای مثال در مسیرهای دارای شیب بسیار تند، پیچ خطرناک هم داریم، بنابراین روشن است که در چنین جاده‌هایی، اتفاقات خطرناک بیشتری می‌افتد و همان‌طور که گفته شد، کارگران معدن که جزو زحمتکش‌ترین اقشار جامعه به‌شمار می‌روند، در معرض آسیب‌های جدی و گاه جبران‌ناپذیر قرار دارند.

پس موضوع جاده، علاوه بر اینکه در حوزه سرمایه‌گذاری تاثیر منفی دارد، قشر زحمتکشی را که در معادن کار می‌کنند و بار اصلی توسعه معدنی و اقتصادی متصل به معدن روی دوش آنها است، در معرض خطر و آسیب‌های جدی قرار می‌دهد.

▣ حداقل‌ها را فراهم کنید

بخش معدن درباره تامین زیرساخت‌های حمل‌ونقل، توقع جاده آسفالت ۲ یا ۴ بانده ندارد، تقاضای این بخش، تامین حداقل دسترسی با استانداردهای اولیه است. وقتی به‌ازای هر سانتیمتر از تخریب، باید جریمه ریالی پرداخت شود، روشن است که پیمانکار سعی می‌کند، استانداردهای اولیه را نادیده بگیرد. از سوی دیگر، اگر مخالفت منابع‌طبیعی یا محیط‌زیست هم ضمیمه کار شود، از دسترسی به همین حداقل‌ها هم محروم می‌مانیم.

▣ راه‌حلی تعاملی

به‌نظر می‌رسد بهترین راه، تعامل دستگاه‌های متولی و بخش خصوصی با یکدیگر است تا بتوانیم حداقل‌های استاندارد حمل‌ونقل را در نظر بگیریم تا آسیب‌های وارده جبران شود.

به‌هرحال بخشی از توسعه کشور ما، توسعه معدنی است و باید با پذیرش ضرورت این توسعه، راه‌حل‌های تعاملی برای آن پیش‌بینی کنیم. باور کنیم اگر قرار به تضاد و مخالفت و پاک کردن صورت‌مسئله باشد، همه متضرر می‌شویم و در این ضرر، همه با هم شریک هستیم.

به‌عکس، اگر کار را به‌صورت تعاملی پیش ببریم، به‌طورقطع سود آن به جیب همه خواهد رفت و در آینده نه‌چندان دور، توسعه معدنی کشورمان از آنچه هست، سرعت بیشتری خواهد گرفت و منافع آن، نصیب همه خواهد شد.

اما گاهی سازمان منابع طبیعی به جاده‌سازی‌ها و معدنکاری به دید عامل تخریب نگاه می‌کند و هیچ اغماضی در برابر آن ندارد. در حالی که جاده‌های دسترسی بین روستاها و شهرها وجود دارد که مقدار تخریب آنها زیاد است، اما منابع طبیعی در برابر آنها سختگیری زیادی نشان نمی‌دهد و مانع احداث آن نمی‌شود. اما به‌خاطر مسئولیتی که سازمان منابع‌طبیعی در مقابل معدنکاری احساس می‌کند و وظایفی که معدنکاران نسبت به منابع طبیعی داشته و تا امروز آن را به انجام نرسانده‌اند، تعارض و تضادی ایجاد شده و سازمان منابع‌طبیعی گاهی در برابر بخش معدن جبهه‌گیری می‌کند. البته بخشی از این مشکلات نیز ناشی از دستورالعمل‌ها و قوانین است و ارتباط مستقیمی با کارشناسان و اشخاص ندارد.

سازمان منابع‌طبیعی، براساس قوانین و دستورالعمل‌ها، باید حافظ خاک، پوشش گیاهی، مراتع و امثال آن باشد و شاید در دید کارشناسان این سازمان، حفظ پوشش گیاهی، مرتع و خاک، مهم‌تر از ایجاد اشتغال و توسعه معدنی باشد.

درست است که بخش‌هایی از منابع‌طبیعی، پوشش گیاهی و مراتع بر اثر معدنکاری از بین می‌رود، اما این اتفاقی است که در همه نقاط دنیا رخ می‌دهد و برای جبران آن، دستورالعمل‌هایی پیش‌بینی شده که در تخریب‌هایی که بر اثر کار معدنکاری اتفاق می‌افتد، چه باید کرد؟

▣ پاک کردن صورت‌مسئله

با وجود تمام موارد یاد شده ما همیشه سعی کرده‌ایم صورت‌مسئله را پاک کنیم و در این موارد بر توقف معدنکاری یا جاده‌سازی و امثال آن رای دهیم. اما درباره اینکه اگر جایی مجبور شدیم، تخریبی انجام دهیم، چه باید بکنیم، سکوت کرده‌ایم. برای رفع این ابهام و مشکل یچ‌وقت قانون، دستورالعمل مشخصی نداشته‌ایم، یا بهتر است، بگوییم تابه‌حال به‌دنبال آن‌هم نبوده‌ایم، بنابراین به نظر می‌رسد در حوزه منابع‌طبیعی و تعامل آن با معدن، باید از مدل پاک کردن صورت‌مسئله و مخالفت صرف، بیرون بیاییم و به تعامل بپردازیم. زیرا همان‌طور که پیش از این هم اشاره شد، بخشی از توسعه کشور ما از طریق فروش منابع اتفاق می‌افتد و معادن هم، جزو منابع و ذخایر خدادادی این کشور است و باید از آن استفاده کنیم. به‌عبارت‌دیگر،امروز و در این مرحله از توسعه که کشور در آن قرار دارد، باید بخشی از این منابع کشف و استخراج شوند. بخشی از هزینه‌های کشور از محل فروش این منابع بدست می‌آید که به‌صورت خام یا فرآوری‌شده صادر می‌شوند. به‌هرحال در مسیر توسعه باید منابع مورداستفاده قرار گیرند تا بتوانیم به سطح دیگری از توسعه برسیم و در آن مرحله، استفاده از منابع را به‌حداقل برسانیم. اما در فازی که در حال حاضر در آن هستیم، اولویت با استخراج و فروش منابع است و باید همه منابع‌طبیعی را در کنار هم ببینیم تا در نهایت به توسعه برسیم. بنابراین بحث منابع‌طبیعی و تعارض آن با معادن را باید به تعامل تبدیل کرد و به‌شکلی با فرهنگ‌سازی برای هرگونه تخریب، یک راهکار و جایگزین داشت.

پویا به‌شمار می‌رود. اما راه بینابینی چیست تا هم زیرساخت تامین و هم از آسیب به منابع‌طبیعی جلوگیری شود؟ «روزگارمعدن» آماده شنیدن پیشنهاد دیگر کارشناسان و صاحب‌نظران در این‌باره است.

سخن پایانی

در میان زیرساخت‌های موردنیاز معدن، راه‌ها و جاده‌های ارتباطی از اهمیت بالایی برخوردار هستند، زیرا حمل‌ونقل مواد معدنی استخراج‌شده از معادن و تامین خوراک موردنیاز واحدهای صنعتی، فرآیند نهایی معدنکاری به‌حساب می‌آید و تلاش در راستای کاهش هزینه‌های مرتبط با این بخش، به‌منظور کاهش نرخ نهایی تمام‌شده جزو مولفه‌های اقتصاد

صدور ۶۲۹ پروانه اکتشاف در سال ۱۴۰۱

مدیرکل دفتر امور اکتشاف وزارت صنعت، معدن و تجارت گفت: صدور ۶۲۹ پروانه اکتشاف از ابتدای امسال تا پایان آبان‌ماه، برای سه‌هزار و ۴۴۸ نفر اشتغال ایجاد کرده است.

به گزارش فولادبان، ابراهیم علی مولابیگی اظهار کرد: با صدور این میزان پروانه اکتشاف ۷ هزار و ۷۷۶ کیلومترمربع از مساحت کل کشور تحت عملیات اکتشافی قرار گرفته است.

وی با بیان اینکه بیشترین تعداد پروانه اکتشاف صادر شده در این مدت مربوط به مواد معدنی گروه ۶ (مواد معدنی فلزی) است، گفت: در این مدت در مجموع ۳۰۱ فقره پروانه اکتشاف برای مواد معدنی فلزی صادر شده که حدود ۷ هزار و ۱۰۸ کیلومتر مربع از مساحت کشور را شامل می‌شود.

وی اضافه‌کرد: از ابتدای امسال تا پایان آبان‌ماه، تعداد پروانه صادرشده برای یک هزار و ۶۲۳ نفر اشتغال ایجاد کرده است.

این مقام مسئول در وزارت صمت با اشاره به اینکه از ابتدای امسال تا پایان آبان‌ماه، برای مواد معدنی گروه ۴ (سنگ‌های تزئینی و نما) ۹۸ پروانه اکتشاف صادر شده است، خاطرنشان‌کرد: پروانه‌های اکتشاف صادر شده در گروه ۵ با ۹۲ پروانه در رتبه سوم قرار دارد که این تعداد پروانه اکتشاف ۵۱۹ نفر را مشغول به کار کرده است.

مدیرکل دفتر امور اکتشاف وزارت صمت، تعداد پروانه اکتشاف صادر شده در ۸ ماهه ابتدای امسال برای گروه یک (شن، ماسه و خاک رس) را ۶۱ فقره با اشتغال‌زایی برای ۲۲۴ نفر عنوان کرد و افزود: در گروه ۳ نیز ۴۴ فقره پروانه اکتشاف صادر شده که برای ۱۸۸ نفر اشتغال ایجاد کرده است.

وی اظهار کرد: گروه ۲ ماده معدنی (سنگ‌های لاشه ساختمانی) با ۳۳ فقره، کمترین میزان پروانه‌های صادرشده در ۸ ماه گذشته را شامل می‌شود که این تعداد منجر به اشتغال‌زایی برای ۲۰۷ نفر در کشور شده است.

مولابیگی در ادامه به آمار گواهی کشف‌های صاده در فروردین تا آذر ماه اشاره کرد و گفت: در مجموع ۳۷۴ فقره گواهی‌کشف در سراسر کشور صادر شد که بر این اساس، یک‌هزار و ۶۹۷ کیلومتر مربع از ذخایر معدنی جدید مورد شناسایی قرار گرفته است.

مدیرکل دفتر امور اکتشاف وزارت صمت تصریح کرد: ذخیره قطعی این تعداد گواهی‌کشف صادرشده ۵۰۷ میلیون و ۶۹۳ هزار و ۳۹۶ تن برآورد شده است که به ترتیب شامل گروه ۵ ماده معدنی با ۸۳ فقره، گروه ۶ ماده معدنی با ۷۶ فقره و گروه ۴ ماده معدنی با ۷۳ فقره می‌شود. وی با بیان اینکه از ابتدای امسال تا پایان آبان‌ماه ۷۵ هزار و ۴۴۹ فقره درخواست اکتشاف در سامانه ثبت شده است، یادآور شد: این میزان نسبت به مدت مشابه سال گذشته با ۵ هزار و ۶۸ فقره درخواست رشد بیش از ۷۰ درصدی را نشان می‌دهد.

مولابیگی با اشاره به اینکه کمترین محدوده ثبت شده در سامانه کاداستر با ۸۲ محدوده مربوط به استان گلستان بوده است، گفت: استان فارس با ۹ هزار و ۹۷۸محدوده ثبت شده معدنی در رتبه نخست و استان‌های اصفهان با ۹ هزار و ۳۹۰ محدوده، کرمان با ۸ هزار و ۴۶۹محدوده، خراسان رضوی با ۵ هزار و ۸۱۲محدوده و سمنان با ۴ هزار و ۴۹۳ محدوده در رتبه‌های بعدی قرار دارند.

روی خط خبر

بلا استفاده ماندن ظرفیت ۱۵ میلیون تنی فولاد

رئیس انجمن تولیدکنندگان فولاد گفت: هم‌اکنون ۴۵ میلیون تن ظرفیت تولید فولاد در کشور وجود دارد اما به علت محدودیت‌های انرژی، در عمل حدود ۳۰ میلیون تن فولاد تولید می‌کنیم.

به گزارش فولادبان، بهرام سبحانی با اشاره به اینکه صنعت فولاد به عنوان صنعتی مادر با بیشتر سازمان‌های زیرساختی کشور در ارتباط است، گفت: به صورت جزیره‌ای نمی‌توان صنعت فولاد را پیش برد. وی افزود: هم بخش حمل‌ونقل یعنی ریلی و جاده‌ای و هم بخش انرژی مانند برق و گاز، باید به‌صورت هماهنگ و متناسب با ظرفیت فولاد، توسعه پیدا کنند. اگر هر کدام از این بخش‌ها از توسعه فولاد عقب بماند، ظرفیت تولید فولاد کشور معطل می‌ماند. رئیس انجمن تولیدکنندگان فولاد تصریح کرد: در گرمای هوا محدودیت برق و در فصل سرما محدودیت گاز برای صنعتی پیشرو مانند فولاد اتفاق مناسبی نیست. به گفته سبحانی، درحال‌حاضر تولید فولاد فقط در بخش خصوصی انجام می‌شود و دیگر مانند گذشته که فولادی‌ها دولتی بودند، نیست، بنابراین باید از بخش خصوصی که در این صنعت اشتغالزا و ارزآور، سرمایه‌گذاری می‌کند، حمایت کرد. وی اظهارکرد: مشکل تامین انرژی به دلیل ناهماهنگی میان سه وزارتخانه نیرو، نفت و صنعت است در این میان، وزارت صمت از تامین انرژی و خوراک کارخانجات جدید فولادی که مجوزشان را صادر می‌کند، مطمئن نیست.

ارزی‌آوری ۱.۴ میلیارد دلاری فولاد خوزستان

جلسه افتتاحیه ارزیابی جایزه تعالی سازمانی شرکت فولاد خوزستان با حضور گروهی ۶ نفره و به ریاست مدیرعامل و حضور جمعی از قائم‌مقامان، معاونان و مدیران ارشد شرکت فولاد خوزستان برگزار شد. به گزارش روابط عمومی شرکت فولاد خوزستان، داود ادایی، امین ابراهیمی مدیرعامل فولاد خوزستان در این جلسه گفت: فولاد خوزستان با تولید ۳.۸میلیون تن و با ارزآوری ۱.۴ میلیارد دلاری، شرکتی تاثیرگذار در اقتصاد کشور و استان است. مهم‌ترین داشته این شرکت، نیروی انسانی باتجربه و متخصص است. ابراهیمی با اشاره به چالش انرژی اظهارکرد: مهم‌ترین چالشی که شرکت درگیر آن است، تامین انرژی است. با وجود مصارف کم انرژی در کشور از سوی شرکت‌های فولادی، محدودیت مصرف انرژی برای شرکت‌های فولادی در اولویت است. در سال گذشته و جاری کمبود برق و گاز بر تولید شرکت، تاثیر منفی داشته است. ابراهیمی با اشاره به پیشتاز بودن شرکت فولاد خوزستان در حوزه مسئولیت‌های اجتماعی، اشتغال‌زایی و باشگاه‌داری گفت: این شرکت همواره با توجه به ارزش‌های تعالی سازمانی، اقدامات فراوانی در این حوزه‌ها انجام داده است. اختصاص بودجه ی به مبلغ ۱۴۰۰ میلیارد تومان در خصوص محیط زیست، اشتغال ۵۰۰ جوان نخبه خوزستانی در آزمون اخیر فولاد خوزستان و ساخت ورزشگاه شهدای فولاد و توجه ویژه به ورزش و تیم داری بخشی از این خدمات گسترده در حوزه مسئولیت‌های اجتماعی است. ارزیاب ارشد گروه ارزیابان در این مراسم بیان کرد: ارزیابی، فضای رقابتی است که شرکت‌ها را در مسیر پیشرفت قرار می‌دهد. فضای رقابتی تا ۱۰ سال گذشته کوچک بوده اما امروزه این موضوع گسترده شده و بحث اسکوپ را ایجاد کرده است. دیگر فضای رقابتی، یک فضای رقابتی میان اکوسیستم‌ها است. در این فضا، همکاری، تلاش، سرعت و دقت مدنظر است. یک سیستم زنده، حیات و روح در سازمان می‌دمد. در این اکوسیستم، یادگیری، دست‌گیری و کلی نگری مدنظر است. وی افزود: مدل‌های تعالی سازمانی ۱۴۰۰ تفاوهایی با گذشته دارد. مزیت با یکپارچگی افقی، همچون هماهنگی، انسجام و روابط بین فرآیندی اتفاق می‌افتد. ارزیابی و ممیزی کاملاً با هم تفاوت دارند. تعالی برتری عملیاتی نبوده و فاصله و ظرفیت نرم برای رسیدن به چشم‌انداز سازمان است. ادایی در ادامه اظهارکرد: در فضای جدید رفتار و فضای سازمانی ارزیابی می‌شود. در ارزیابی، فضاهای همدلی، اثربخشی و همکاری مورد بررسی قرار می‌گیرد. وی درباره اهداف بازدید میدانی گفت: درک بهتر و عینی تر از فضای سازمانی، تصدیق آن‌چه در اظهارنامه سازمان مشاهده شده است و شفاف کردن آن‌چه در اظهارنامه سازمان مبهم است. بررسی جاری‌سازی رویکردها، دسترسی به اطلاعات جدید، بررسی و تحلیل نکات کلیدی، رسیدن به امتیاز نهایی، تهیه گزارش بازخورد مفید برای سازمان از اهداف یک ارزیابی است.

روزگار معدن

چهارشنبه ● ۷ دی ۱۴۰۱ ● ۴ جمادی‌الثانی ۱۴۴۴ ● ۲۸ دسامبر ۲۰۲۲ ● سال پنجم ● شماره ۹۹۰

صاحب امتیاز:
موسسه فرهنگی و هنری روزگار وصل

مدیر مسئول و سردبیر:
ناصر بزرگمهر

فنی و هنری:
مهدی نجفی

نمایندگی دفتر اروپا:
چکاوک بزرگمهر

آدرس: تهران- خ قائم مقام فراهانی- کوچه آزادگان شماره ۲۶
تلفن: ۸۲۱۹۰-نمابر: (داخلی-۱۰۴)-تلفن سازمان آگهی‌ها: ۰۹۹۹۹۱۹۵۷۶۱
پیامک: ۳۰۰۰۸۲۱۹۰-ایمیل سازمان آگهی‌ها: ads.smtnews@gmil.com
امور مشترکین: ۸۸۱۰۵۳۰۶-توزیع و سازمان شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۴۲۱۱

www.Madandaily.com
www.instagram.com/Madandaily
www.twitter.com/Madandaily
www.t.me/Madandaily
E-mail:info@madandaily.com
tozi.smtnews@gmail.com

روی خط خبر

اصرار مجلس بر تصویب سریع طرح مالیات بر عایدی سرمایه

نماینده مردم «شهرکرد، بن و سامان» در مجلس شورای اسلامی گفت: با تصویب طرح مالیات بر عایدی سرمایه، گام موثر و مهمی در اصلاح چرخه پول کشور برداشته خواهد شد.

احمد راستینه با بیان اینکه شاید به جرات می‌توان گفت که بسیاری از کشورهای توسعه یافته برای اصلاح چرخه پول کشور و برای حذف شبکه سوداگری و دلالی به سمت مالیات بر عایدی سرمایه حرکت کرده‌اند، به سنا گفت: سابقه این طرح در کشورهای توسعه یافته ۳۰ تا ۴۰ سال است که متاسفانه این امر در کشور ایران به واسطه تصمیمات غلط یا وجود شبکه‌های پرنفوذ، از دستور کار خارج شده است.

وی افزود: امروز مجلس شورای اسلامی اصرار بر اجرای سریعتر این طرح دارد. بنابراین، امروز در مجلس شورای اسلامی اولویتی به امضا نمایندگان رسید تا هیات رئیسه هر چه سریعتر آن را در دستورکار قرار دهد.

وی عنوان کرد: کلیات طرح در صحن تصویب شده و به کمیسیون ارجاع شده است. به نظر می‌رسد بررسی این طرح به عنوان یکی از اولویت‌های مهم مجلس در دستور کار قرار گرفته است تا نظام سوداگری در چرخه پول کشور اصلاح شود.

به گفته این نماینده مجلس، امروز آن چیزی که موجب کاهش ارزش پول ملی کشور شده نبود نظام مالیات بر عایدی سرمایه در کشور است.

راستینه ادامه داد: متاسفانه افراد زیادی تمایل دارند پول خود را به ارز، سکه و یا زمین تبدیل کنند و به دنبال افزایش ارزش افزوده خود هستند که با خروج این سرمایه‌ها از کشور، ضربه سنگینی به اقتصاد کشور و ارزش پول ملی وارد خواهد شد. بنابراین، مجلس اصرار دارد که هر چه سریع‌تر این طرح تصویب شود که به طور قطع، این امر گام موثر و مهمی در اصلاح چرخه پول کشور خواهد بود.

رشد فروش ۶۷ درصد از شرکت‌های بورسی

طبق آخرین داده‌های آماری مدیریت نظارت بر ناشران سازمان بورس، مابین ۳۹صنعت فعال در بازار سرمایه، فروش ۲۸ صنعت در آبان ماه ۱۴۰۱ نسبت به ماه پیشین خود رشد داشته است که از این میان، گروه انبوه‌سازی املاک و مستغلات، با رشد ۲۲۶ درصدی، در صدر بهترین‌ها بوده است. همچنین ۶۷درصد از ۴۲۰ شرکت تولیدی مورد بررسی، در آبان امسال بیش از مهر ۱۴۰۱ فروش داشته‌اند.

به گزارش سنا، طبق آخرین داده‌های آماری اداره میزهای صنعت و رتبه‌بندی ناشران سازمان بورس و اوراق بهادار مابین ۳۹ صنعت فعال در بازار سرمایه، فروش ۲۸ صنعت در آبان ماه ۱۴۰۱ نسبت به ماه پیشین خود رشد داشته است.

از این میان، گروه انبوه‌سازی املاک و مستغلات، با رشد ۲۲۶ درصدی فروش در آبان ماه نسبت به مدت مشابه ماه قبل، در صدر بهترین‌ها بوده است. این صنعت در آبان ماه امسال فروشی معادل ۸۷۰ میلیارد تومانی داشته و با تحقق درآمد فروش ۲۶۷ میلیارد تومانی در مهر ماه، خوش درخشیده است.

فروش شرکت‌های گروه ماشین‌آلات و دستگاه‌های برقی هم در آبان ماه امسال ۸۶ درصد بالاتر از ماه قبل بوده است. این صنعت با فروش یک هزار و ۲۷۸ میلیارد تومانی در آبان ماه ۱۴۰۱، جایگاه دوم رشد فروش در بین صنایع تولیدی را از آن خود کرده است.

فروش آبان صنعت قند وشکر نیز رشد ۵۹ درصدی و فروش گروه سایر واسطه‌گری‌های مالی رشد ۵۰ درصدی نسبت به مهرماه را نشان می‌دهد. در همین مدت، فروش گروه انوع فرآورده‌های غذایی و آشامیدنی رشد ۴۲درصدی نسبت به ماه پیشین را به ثبت رسانده است. فروش صنعت استخراج کانه‌های فلزی ۳۹ درصد و صنعت استخراج سایر معادن نیز ۳۷ درصد رشد را در همین بازه زمانی نشان می‌دهد.

براساس این گزارش صنایعی همچون خودرو و قطعات، فعالیت‌های کمکی به نهادهای مالی واسط، ماشین‌آلات و تجهیزات، ساخت دستگاه‌ها و وسایل ارتباطی، مواد و محصولات دارویی، فرآورده‌های نفتی-کک و سوخت هسته‌ای، لاستیک و پلاستیک، محصولات غذایی به‌جز قند وشکر، واسطه‌گری‌های مالی و پولی و همچنین صنعت بیمه و صندوق بازنشستگی به‌جز تامین اجتماعی از جمله صنایعی هستند که عملکرد مطلوبی در آبان ماه داشته‌اند و رشدی بین ۱۲ تا ۳۶ درصد در فروش آبان نسبت به مهر ماه را به ثبت رساندند.

همچنین بررسی ۴۲۰ شرکت تولیدی حاکی از آن است که ۶۷ درصد شرکت‌های تولیدی در آبان امسال، بیش از مهر ۱۴۰۱ فروش داشته‌اند. درآمد فروش ۱۶ شرکت تولیدی از جمله تولیدی قند شیروان قوچان بجنورد، سنگ آهن گهر زمین، گسترش صنایع روی ایرانیان، موتوژن، شیمی دارویی داروپخش، شهد، توکا رنگ فولاد سپاهان، بهمن لیزینگ، سرامیک‌های صنعتی اردکان، کی‌بی‌سی، صنایع بهداشتی ساینا، کارخانه‌جات تولیدی شهید قندی، توسعه صنایع و معادن کوثر، داروسازی کوثر، کارخانه‌جات تولیدی و صنعتی خراسان، ایران ترانفو، جنرال مکانیک در آبان ماه جهش بیش از ۱۰۰ درصدی نسبت به ماه قبل داشته و ۴۵ شرکت نیز رشد ۵۰ تا ۱۰۰ درصدی در فروش ثبت کرده‌اند.

اختلافات ارزی چه‌برسر بورس می‌آورد؟

عکس: آیدا فریدی

گروه معدن

بسیاری از سرمایه‌گذاران بعد از التهاب بازار دلار و طلا و... نسبت به وضعیت بازار سهام بسیار کنجکاو هستند که چقدر رشد خواهد داشت و آیا با دلار ۴۰ هزار تومان سرمایه‌گذاری در بورس با شاخص بالای یک میلیون و ۵۰۰ هزار واحد ریسک وجود دارد.

مهدی سوری، کارشناس بازار سرمایه در گفت‌وگو با تحلیل بازار به این سوالات اینگونه پاسخ داد که با توجه به اینکه نرخ دلار نیمایی فاصله زیادی با نرخ دلار آزاد پیدا کرده پیش‌بینی می‌شود با نرخ دلار ۲۷ هزار تومانی سقف شاخص کل یک میلیون و ۶۷۰ هزار واحد خواهد بود، هرچند احتمال عبور از این مقاومت هم وجود دارد که این موضوع به شرایط اقتصادی بستگی دارد.

◉ درحال‌حاضر شاخص به بالای یک میلیون و ۵۰۰ هزار واحد رسیده و به زودی به مقاومت مهمی می‌رسد به نظر شما در شرایط کنونی آیا شاخص کل بورس از مقاومت عبور می‌کند و به رشد خود ادامه می‌دهد؟

به طور قطع خرید سهام زیر یک میلیون و ۴۰۰ هزار واحد کاملا بدون ریسک بود و کف بازار در یک میلیون و ۴۰۰ هزار واحد هم نوعی فرصت خرید بود، اما با توجه به اینکه نرخ دلار نیمایی فاصله زیادی با نرخ دلار آزاد پیدا کرده پیش‌بینی می‌شود با نرخ دلار ۲۷ هزار تومانی سقف شاخص کل یک میلیون و ۶۷۰ هزار واحد خواهد بود، هرچند ممکن است فاکتورهای باعث عبور شاخص از این مقاومت شود، از این رو در شاخص یک میلیون و ۶۷۰ هزار واحد به بعد برای ماندن در بازار باید وضعیت تابلو را مورد توجه قرار داد.

◉ در شرایط کنونی نرخ دلار در محدوده ۴۰ هزار تومان می‌تواند محدوده شاخص کل را در چه سطحی پایدار کند؟

هر ۱۰ درصد رشد دلار در سامانه نیما می‌تواند ۱۵۰ هزار واحد شاخص بورس را بالا ببرد که این مسئله نشان می‌دهد که نسبت دلار و شاخص کل بورس بین یک تا یک و نیم است و از طرف دیگر همبستگی شرکت‌ها با دلار بیش از یک است و هر ده درصد رشد نرخ دلار سود شرکت‌ها را بین ۱۰ تا ۱۲ دلار بالا می‌رود، از این رو با توجه به اینکه نرخ دلار در سانانه نیما در محدود ۲۹ هزار تومان است و احتمال دارد که نرخ آن بالاتر برود از این‌رو پیش‌بینی می‌شود شاخص کل بورس به سقف یک میلیون و ۶۷۰ هزار واحد برسد و در شرایط کنونی با بدبینی که نسبت به اقتصاد وجود دارد فعلا می‌توان گفت شاخص زیر یک میلیون و ۵۰۰ هزار واحد نخواهد رفت.

◉ چرا در چند ماه اخیر تقاضا برای برخی کالاها مانند طلا، مسکن، خودرو و... افزایش یافته در حالی که بورس هم ظرفیت بالایی برای رشد داشت؟

وقتی که ریزش ارزش ریال اتفاق می‌افتد حافظه تاریخی مردم باعث شده که نگران سرمایه‌های خود باشند به همین دلیل پول نقد خود را تبدیل به دلار، سکه، مسکن یا سهم می‌کنند، اما دلیل اینکه بیشتر به سمت بازارهای همچون طلا رفته‌اند این است که معاملات طلا مانند دلار محدودیت ندارد و از آنجایی که تقاضا برای این بازار زیاد بوده و سرمایه‌های خرد تقاضای بالایی برای ربع سکه داشته‌اند حباب بالایی پیدا کرده، با این حال بازهم می‌خرند زیرا انتظارات تورمی بسیار بالاست و مردم احتمال می‌دهند که بالاتر هم برود. درباره بازار سهام هم باید گفت که از سال ۹۸ به بعد بحثی از ارزندگی بورس مطرح نیست، زیرا عده‌ای وارد بورس شدند و جلوی کارگزاری‌ها صف کشیدند و ورود پول دلیل رشد بازار بود و چاره دیگری هم نداشت. در واقع وقتی رالی صعودی شروع می‌شود بازار می‌تواند خیلی صعودی باشد.

◉ چرا دلار به یکباره جهش بسیار بالایی را تجربه کرد و چه اثراتی می‌تواند برای صنایع بورسی داشته باشد؟

وقتی دلار در سال‌های گذشته به نسبت تورم رشد نکرده بود با یک خبر یا اتفاق رشد جهشی پیدا کرد و با توجه به اینکه در مقطع کنونی مابه التفاوت نرخ نیمایی و آزاد بالاست به نفع صنایع نیست زیرا آنها نرخ نمی‌گیرند و دولت نرخ نیمایی را پایین نگه می‌دارد تا کالاهای اساسی را ارزانتر بخرد و از طرف دیگر مانع از انتظارات تورمی جدید شودف در حالی که صنایع با نرخ آزاد کالاهای خود را تامین می‌کنند و این موضوع منجر به کاهش حاشیه سود شرکت‌ها می‌شود.

◉ در شرایط کنونی بانک مرکزی و وزارت اقتصاد به دنبال افزایش نرخ بهره برای کنترل تورم برآمده‌اند این مسئله در این اقتصاد بیمار که رشد نقدینگی بالایی دارد چه تبعاتی ایجاد می‌کند؟

در بورس سرمایه‌های کلان به بازار جهت دهد و همین الان می‌توانند با نرخ‌های ۲۷ یا ۲۸ درصدی در بانک‌ها سپرده کنند به همین دلیل وقتی تورم بالا می‌رود و بانک‌ها ساختار مالی درستی ندارند بانک‌های ورشکسته با نرخ بهره بالاتر سپرده می‌گیرند، به همین دلیل نرخ سپرده‌های ۲۳ درصدی نمی‌منجر به حبس نقدینگی شود و بیشتر باعث افزایش هزینه‌ها خواهد شد، به عبارت دیگر دولت در اقتصادهای نرمال در زمانی که کرونا بود با رشد نرخ بهره تورم را کنترل کردند، اما وقتی تورم در کشوری مانند ایران ناپایدار است و به صورت لجام گسیخته بالا می‌رود با مثبت کردن نرخ بهره نمی‌توان تورم را کنترل کنیم، زیرا هرچند تورم ۴۰ درصد است اما بازدهی که مردم از اقتصاد می‌توانند بگیرد بسیار پایین تر است به همین دلیل فقیر تر شده‌اند. به عبارت دیگر در بحث نرخ سود هزینه تامین مالی شرکت‌ها بالا می‌رود.

◉ ریشه مشکلات اقتصادی ایران چیست و آیا می‌توان امیدوار بود در کوتاه مدت از بحران‌ها عبور کند؟

مشکل دیگر اقتصاد ایران تورم ناپایدار است و باعث شده شرکت‌ها برای تامین مالی خود نتوانند برنامه‌ریزی کنند و در واقع اقتصاد ایران به دلیل بیماری مزمنی که دارد هر اقدامی می‌تواند نتیجه عکس بدهد و تنها راهکاری که در کنترل تورم کشور وجود دارد کمتر تولید کردن نقدینگی با کاهش مخارج دولت است. وقتی دولت پول چاپ می‌کند و بعد به دنبال جمع کردن نقدینگی می‌رود تبعات زیادی را برای دهک‌های پایین جامعه به وجود می‌آورد اما اگر دولت کوچکتر شود و مخارج آن کمتر شود تبعات منفی اقتصادی هم کمتر می‌شود. از این رو در شرایط کنونی اگر تمام نوبلیست‌های دنیا جمع شوند نمی‌توانند یک راهکار کوتاه مدت برای حل مشکل اقتصاد ایران بدهند و باید حداقل یک اصلاحات ده ساله انجام شود. از طرف دیگر دولت باید ریاضت اقتصادی را اجرا کند تا اقتصاد به حالت تعادل برگردد و این مسئله تنها با بهره‌گیری از مشاوران قوی و... ممکن است.

صنایع شاخص‌ساز بورس کدامند؟

یک کارشناس بازار سرمایه معتقد است سهام شرکت‌های بزرگ پالایشی، معدنی، فولادی، روی و مس کم‌ریسک‌ترین محل برای سرمایه‌گذاری در بورس تا پایان سال است.

به گزارش صدای بورس، شهریار هاشمی طباطبایی در مورد صنایع پیشرو تا پایان سال اظهارکرد: از آنجا که نرخ نفت در دنیا نرخ مهمی است، می‌توان روی گزارشات پالایشی‌ها امیدوار بود و از آنها به عنوان صنایع پیشرو نام برد. پس از آن بیشتر شرکت‌های معدنی، فولادی، روی و برخی مس که پی به‌ای (P/E) آنها در محدوده سه و چهار قرار دارد، در رده‌های بعدی ارزندگی قرار دارند.

وی افزود: این همان بازاری است که در کمتر از دو سال قبل به پی به‌ای (P/E) حدود ۳۰ رسیده بود و با ورود پول، همچنان قیمت‌ها بالا می‌رفت. حالا هم که هیچ اخبار مثبتی از عملکرد و اتفاقات داخل شرکت و رشد سودآوری آنها در نرخ سهم منعکس نمی‌شود، اما از نظر سطح ارزندگی به نظر می‌رسد بازار بیش از این جای ریزش نداشته باشد.

این کارشناس بازار سرمایه در مورد راهکارهای ورود مجدد پول به بورس تصریح کرد: بخشی از آن به شرایط اجتماعی و ذهنی سرمایه‌گذار برمی‌گردد و تا وقتی سرمایه‌گذار حالش خوب نباشد و تحت‌تأثیر اخبار منفی قرار گیرد، حتی اگر گزارش خوبی هم ببینند منفعلانه رفتار می‌کند. اما اینجا مرحله‌ای است که هر کس ریسک‌پذیرتر باشد و بتواند امیدوارانه به شرایط آینده کشور نگاه کند، می‌تواند با سرمایه‌گذاری در بورس بازدهی به مراتب بالاتری از صندوق‌های با درآمد ثابت و بانک به‌دست بیاورد.

طباطبایی با بیان اینکه شرکت‌های بزرگتر برای سرمایه‌گذاری در بورس کم‌ریسک‌تر هستند، افزود: پول ابتدا به سهم‌های کوچک می‌رود و سپس وارد سهم‌های شاخص‌ساز می‌شود، اما سهم‌های بزرگ ریسک پایین‌تری دارند، زیرا اولاً از نظر ارزندگی می‌توان روی آنها تخمین دقیق‌تری داشت، ثانیاً با یک پول کوچک سهم‌های بزرگ بازار را نمی‌توان دستکاری کرد. ضمن اینکه در آینده نیز ظرفیت رشد دلار را خواهند داشت، زیرا دلار هم باید یک جایی خود را با رشد نقدینگی سازگار کند. بنابراین این صنایع قادر خواهند بود ریسک‌ها را پوشش دهند.

وی در مورد علت رشد سهم‌های کوچک در چند ماه اخیر نیز گفت: یک دلیل آن ممکن است به خاطر ظرفیت رشد آن سهم باشد، اما گاهی هم ممکن است با همین پول اندکی که در بازار وجود دارد، روابطی ایجاد شود و تمرکز پولی روی سهم‌های کوچک قرار گیرد، که بهتر است وارد این بازی‌ها نشد. از طرفی، وقتی شرکت‌های کوچک حرکت می‌کنند نشان می‌دهد همه خروج پول اتفاق افتاده است و با این پولی که سپرده نمی‌شود شرکت‌های کوچک را پروژه می‌کنند، پس از این به بعد باید نشانه‌هایی از ورود پول اتفاق بیفتد که بعد از شرکت‌های کوچک کم‌کم به شرکت‌های بزرگتر سرایت کند.

▣ دو راهکار بازگشت اعتماد به بازار سرمایه

این کارشناس بازار سرمایه با بیان اینکه درحال‌حاضر کلیت بازار تحت‌تأثیر عدم اعتماد عمومی دچار نوعی رکود شده است، گفت: برخی اتفاقات اقتصادی که بخشی از آن تحت‌تأثیر خروج امریکا از برجام و جهش ارزی ۲ سال گذشته اتفاق افتاد و اکنون نتایج آن دیده می‌شود، منجر به نارضایتی عمومی شده و نمی‌توان نسبت به آینده واضح و اقتصادی صحبت کرد. بنابراین نمی‌توان با صراحت گفت چه اتفاقی باید رخ دهد که اعتماد اجتماعی برگردد.

وی تصریح کرد: به نظر می‌رسد اگر تعاملات بین‌المللی از سر گرفته شود که البته صحبت درباره آن شاید در شرایط فعلی سخت یا حتی محال باشد، و اینکه فضای داخلی کشور با عقلانیت مدیریت شود، بازار می‌تواند به سمت آرامش پیش برود و در نهایت این دو اتفاق شاید بتواند باعث بازگشت اعتماد به بازار سرمایه و ورود مجدد پول به بورس شود.

▣ بورس، ارزنده‌ترین بازار برای سرمایه‌گذاری

طباطبایی در مورد سرمایه‌گذاری در بازارهای موازی نیز گفت: در مورد مسکن تقریباً با اطمینان بیشتری می‌توان گفت بخش زیادی از رشد خود را در سه ماهه اول سال طی کرده است، زیرا سرعت تورم مسکن در ماه‌های ابتدایی سال بسیار زیاد بود.

وی افزود: بازار ارز هم که خیلی در دسترس نیست و طلا هم متأثر از نرخ ارز است. اما به نظر می‌رسد با نگاه بی‌طرفانه به بورس و پذیرش تداوم شرایط اقتصادی ایران، بورس کم‌ریسک‌ترین و ارزنده‌ترین بازار برای سرمایه‌گذاری است.

روش تأمین کسری بودجه را تغییر دهید

یک کارشناس بازار سرمایه گفت: از سال‌های گذشته مقررشده بود که بودجه‌بندی بر مبنای بودجه عملیاتی باشد، ولی محقق نشده است. بخش بسیاری از اقتصاد دولتی بوده به همین جهت، دولت بزرگ‌ترین مصرف‌کننده و کارفرما در کشور است در چنین شرایطی تمام فعالان اقتصادی چشم به سرنوشت بودجه، برنامه و کسری آن دوخته‌اند.

به گزارش بورس نیوز، ابراهیم عنایت تشریح کرد: کسری بودجه نزدیک به نیم‌قرن است که در کشور وجود دارد به همین جهت در سال‌های دهه ۵۰ تورم‌های بالایی را در کشور تجربه کردیم. البته در تمام دنیا مبحث تورم وجود دارد، اما تفاوت اینجاست، که در دیگر کشورها کسری بودجه از بازارهای مالی تأمین خواهد شد، اما در کشورمان، پول بدون پشتوانه چاپ می‌شود. این امر موجب افزایش نقدینگی و تورم می‌شود، در صورت رشد تورم نرخ بهره نمی‌تواند به همان میزان رشد کند و تورم همواره قدرت خرید را پایین آورده و خود دولت را نیز با مشکل مواجه می‌کند.

وی ادامه داد: تأمین کسری بودجه از بازار سرمایه اقدامی بدی نیست چراکه در تمام دنیا مرسوم است. کشورهای بزرگ در سطح جهانی ازنظر اقتصادی در ارتباط هستند و ارتباطات پولی بین‌المللی دارند؛ به‌طور مثال دولت چین (بزرگ‌ترین مالک اوراق بدهی امریکاست) در چنین شرایطی دولت امریکا بدون چاپ پول از بازارهای جهانی تأمین مالی می‌کند. این تفاوت تأمین کسری بودجه از بازار سرمایه میان کشورمان با کشورهای بزرگ است. این تأمین مالی اثر تورمی ندارد، اما باید بازپرداخت آن را مدنظر قرارداد، برخی از کشورها در دهه‌های قبل بدهی بالاتری نسبت به GDP خود داشتند و دچار مشکل شدند.

عنایت در بخش دیگر سخنان خود تصریح کرد: کشورمان چنین دسترسی برای تأمین کسری بودجه از بازارهای مالی در سطح جهانی را ندارد و حجم بورس کشور درحد و اندازه‌ای نیست تا بتواند تمام نیازهای مالی دولت را تأمین کند. بازار سرمایه کشورمان کوچک است و ازنظر GDP در حد بورس‌های شبیه خودمان نیست. بازار سرمایه در اندازه‌ی کشورهای که ازنظر توسعه‌ای شباهت‌های به ایران دارند نیست و معاملات آن نسبت به GDP بسیار پایین است. از طرفی دولت صرفاً برای بازپرداخت بدهی‌های حاضر خود از بازار سرمایه کمک می‌گیرد، این اقدام حتی به تولید هم کمک نمی‌کند و برای بورس چندان مطلوب نیست.

وی افزود: اگر دولت برای ایجاد زیرساخت‌ها (پروژه‌های مثل فرودگاه، اسکله و سرمایه‌گذاری‌های بزرگ) از بورس تأمین مالی کند، این پول جهت سرمایه‌گذاری در کوتاه‌مدت ایجاد رونق اقتصادی و اشتغال می‌کند، حتی ادامه‌دار هم خواهد بود و این دست سرمایه‌گذاری‌ها برای کل کشور مفید بوده و برای پرداخت بدهی دولت نیز کارآمد است. عنایت گفت: بعضی از اقتصاددانان معتقدند که تورم تا ۵ درصد برای کشورهای درحال‌توسعه بد نیست، اما در امریکا هرزمانی که تورم به ۴ تا ۵ درصد می‌رسد همه معترض می‌شوند، چراکه نرخ بهره رابطه مستقیمی با تورم دارد (نرخ بهره بالا رود، مردم باید اقساط بالاتری برای وام مسکن و... پرداخت کنند)، ولی در کشورمان نرخ بهره و تورم تناسبی ندارند. نرخ بهره حداقل نصف نرخ تورم بوده یعنی پول مردم در حال ذوب شدن است، مردم برای حفظ قدرت خرید خود به کالا روی می‌آورند و تقاضای کاذب منجربه افزایش تورم می‌شود. برای مثال خریدوفروش طلا هیچ بازده اقتصادی ندارد، طلای خریداری‌شده و نگهداری می‌شود این موضوع هیچ بازده اقتصادی ندارد، اما اگر این پول برای تأمین مالی شرکت‌ها وارد بازار سرمایه شود منجر به رونق اقتصادی می‌شود.